

WWW.STILUS.NL

HYMNE AAN DEMETER

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ

METRISCH VERTAALD EN INGELEID

DOOR — LEO SPEET

N. V. DE R. K. BOEKCENTRALE — AMSTERDAM

1915

INLEIDING.

OORSPRONG DER DEMETER-HYMNÉ.

„'t Is immers juist zooals een vrij en zwerwend man,
Die in den rossen herfst — of laat het lente wezen
Of wèlk getijde ook — de allerjongste schoonheid van
Zijn waereld blij-wijd-open om zich liggen ziet...
En als hij uit zijn vreugden 't lied wil samen lezen,
Denkt hij hoe 't kwam... en hij vergeet den Maker niet"...¹⁾

Dat is wel de diepere psychologische verklaring
van het — eeuwen na eeuwen — zoeken en speuren
der geleerden om te bepalen, wié ons deze schoone
hymne schonk als „a joy for ever.”

Wij zouden ons ondankebaar jegens den onbekenden
weldoener gevoelen, zoo wij tenminste niet
poogden hem op te heffen uit de diepe vergetelheid,
zoo wij niet poogden... om hem ééns de —
zij het ook late — hulde voor zijn schoone gaven
te bieden.

Homeros! — deze naam is ons nu eenmaal geworden
tot het ideaal van den oud-eerbiedwaardigen

¹⁾ „De Nieuwe Gids,” Jaargang 1910, pag. 829: J. Greshoff.

dichter; Homeros — wijl wij alleen hem kennen als zanger van het schoonste Grieksch — is ons tot iets onstoffelijks geworden: tot een dichterziel, tot een ideale dichterziel.

En òm dat ideaal schenken wij gaarne de hulde voor héél veel Grieksch schoon aan Homeros; — doch „quod volumus, libenter credimus”, en de eene geleerde navorscher noemt met éven zekere stelligheid Homeros den dichter van dezen zang, als de andere hem als zoodanig verwerpt.

Historisch is niets met zekerheid vast te stellen, doch positief kan ook niet worden ontkend, dat Homeros dezen zang aan Demeter wijdde.

Laat ik u, om u even in te leiden in de geschiedenis der Demeter-hymne, eenige fragmenten vertalen uit de „Praefatio”, waarmede de geleerde David Ruhnkenius de eerste Grieksche tekstuitgave, in 't jaar 1782 bij Samuel en Joann. Luchtmans te Leiden verschenen, inleidde; hieruit vernemen wij tezelfdertijd zijn meening over: wie de dichter was.

„Niets heb ik minder kunnen vermoeden, dan dat nog eens Homeros' hymne aan Demeter, — welke ik ons weliswaar overgeleverd wist, doch die ik reeds lang als verloren beschouwde — dat deze nog eens in een of andere bibliotheek zoude worden gevonden, of (zoo zij misschien nog eens gevonden werd) door mijne zorgen zoude mogen verschijnen.

Niet minder verwonderlijk vond ik het, dat deze

hymne kwam uit... Moskou; wanneer eens iemand hadde beweerd, dat daar zulk een belangrijk geschrift uit de oudheid verborgen was, dan zouden allen gemeend hebben, dat hij in scherts sprak, eér dan in ernst.

Nu evenwel het feit zichzelf voor ons bewaardheid heeft en alle ongeloofige verwondering heeft weggenomen, nu rest ons alleen nog in 't kort te vermelden, hoe deze hymne gevonden werd, en door wiens bemoeiingen zij ons in handen kwam.

Eenige jaren geleden werd uit Duitschland naar Moskou geroepen een man, die in beide talen zeer kundig was, een man, in wien men gemakkelijk den leerling van Ernestijnsch-wetenschappelijke opvoeding herkende: Christianus Fredericus Matthaei — en wél om aan de Akademie van die stad de studie der letteren te bevorderen en te bevestigen.

Toen hij, daarheen vertrokken, vernam, dat er in de bibliotheek van de heilige Synode een aanzienlijke menigte Grieksche handschriften bewaard werden, die niemand las, wijl niemand ze verstond, begon hij, verheugd over dat gelukkig toeval, aanstonds dien schat te doorsnuffelen; en toen hij meerdere voortreffelijke boeken, wier bekendheid ook uit zijn tijd dagteekenen zal, had gevonden, merkte hij nog een handschrift van Homeros' dichtwerk op, geschreven weliswaar tegen het einde der 14e eeuw, doch — gelijk de zaak zelf blijken doet — getrokken uit het oudste en beste hand-

schrift; de gevonden codex bevatte, behalve een fragment van de Ilias, de zesten hymnen, bijna in de gewone volgorde bijéén.

En ziel! Der zestiende hymne, die de laatste is in dat handschrift, waren eerst twaalf verzen vóór-gevoegd van de verloren geraakte hymne aan Bakchos: alsdan volgde, tamelijk lang en — zoo men het laatste gedeelte uitzondert — ook tamelijk ongeschonden, de hymne aan Demeter”

„Toen ik nu de taak van tekstbezorger op mij had genomen, — van welke taak die geleerde man óf zeker zoo goed óf beter zich hadde kunnen kwijten — heb ik deze hymne wetenschappelijk-nauwkeurig met de andere gedichten van Homeros vergeleken, om meerdere redenen, doch voornamelijk hiërom, dat ik voor mijzelf zoude kunnen vaststellen, of Homeros de dichter was, of dat het afkomstig is van een ander.”

„Een bevoegd getuige, Pausanias, noemt Homeros den dichter der hymne, en niet éénmaal en als terloops, doch op viër plaatsen, van meening onveranderd Ik, op mijn beurt, zeg het vrij, dat ik niet ééne reden heb, daaraan te twijfelen . . . de wijze van zeggen is heel en al Homerisch” —

In 1808 verscheen van dezen tekst bij denzelfden uitgever een nieuwe editie met „adnotationes” op de Demeter-hymne van C. G. Mitscherichius en

„emendationes” van Nic. Ignarra; véél belangrijks voor de bestudeering dezer hymne vinden wij hierin bijgevoegd, doch de groote vraag: „wie de dichter was,” bleef — hoe zoude ’t ook anders kunnen — onopgelost; het zijn en blijven persoonlijke meeningen, en zulke kwestie’s voegen zich ook vaak naar de mode der tijden: óf alles is van Homeros, óf alles wordthemmeedoogenloosafgerukt!

Vossius, Wytttenbachius, Hermannus, Schneidewinus, Brunckius, Mathias, al deze geleerden hielden zich met de kwestie bezig — en gaarne nam menig-een Homeros als zanger der Demeter-hymne aan.

De latere wetenschap evenwel noemt deze hymne een product der 6e eeuw vóór Chr. — doch niets kon positief bewezen worden, en wie gaarne gelooven wil, dat Homeros van deze verzen — behalve van enkele héél on-Homerische, ook minder schoone regels — de liefdevolle vader is, die geloove ’t

* * *

Bij mijn vertaling volgde ik den Griekschen tekst van August Baumeister, editie Teubner, Leipzig 1910; — waar ik — omwille van het vers, dus zonder eenige philologische bedoeling — een vers of een enkel woord uit een anderen tekst overnam, daar voegde ik het bijgekozene in mijn Griekschen tekst in; achter de vertaling vindt men de uitgelichte verzen volgens Baumeister.

HET WEZEN DER DEMETER-HYMNÉ.

't Is louter poëzie: de heerlijke uitzinging van een ongedacht-grootsche, voor onzen geest niet gansch te omvâemen idee.

't Is een zang van lent'-gedacht en lent'-geluid: 't is een nooit zóó schoon gedroomde Mei voor onze oogen, voor onze ooren.

Machtig was wel de dichter overweldigd van de schoonheid, die in hem was, dat hij zóó zijn ziel weer-uitzingen mocht in verzen, die, als doem-beladen, zwaar treden van smart — in verzen, die wieken, luchtig van lieflijkheid, luchtig, als op maat van tieng'ling-door-klanke muziek.

't Is een zang in epos-vorm; doch weinig is hier in waarheid aanwezig van het epische.

De bloemen van de Nysische vlakte, de rozige Persephoneia, de meiskens met de waterkruiden, Demeter in donker gewaad, alles, wat de dichter ons vóórtooverde uit zijn schoonen geest, dat zág hij in zijn diep-weer-spieglende phantasie zóó innig, zóó eigen, dat hij het alles ver-droomde, ver-leefde verzong tot verzen: zijn zielseigen visie ligt ons hier weér-uitgebeeld, de muziek, die zijn ziel opjubelen deed om het schoone, dat hij, geestelijk schouwend, in zich zag, klinkt ons krachtig nog en melodieus uit deze verzen toe:

9

Dát is de Lyriek, de hooge, de diepe, de wijde

Deze hymne is een verhaal: het beweegt vóór in de ruimte van den tijd, doch 't is niet de voortbeweging, de in- en afwikkeling van de gedachte, die ons stil boeit;

deze hymne is een aanéenschakeling van brokken teêre, tòch geweldige poëzie, . . . van brokken, die elk op zich één visie zijn, één rustig beeld — al zien we 't somwijlen in een wél-bewogen omgeving — een beeld, zóó schoon in zijn stilheid, dat wij de aanschouwing nooit moede worden, dat 't ons volkomen bevredigd ons doet gevoelen.

Dat is de plechtige rust van gedachten in de Grieksche kunst.

De dichter van deze hymne aanschouwde met de oogen van lyrisch kunstenaar de beelden, die hij voor eeuwig ons schiep in zijn verzen, schoon van rust; — doch die beelden zien wij niet altoos in *houding* van *plaatselijke* rust — een voorthollende jongen immers kan zóó door den schilder worden gezien en vereeuwigd op een doek van heerlijke kunst: zóó, vóórthollend — wijl de schilder zóó den jongen schoon zag. —

Zóó ook schonk ons deze dichter zijn visie's, en bij de aanschouwing dier beelden doet hij ons gevoelen in vers-muziek het rythme, dat ieder levend mensch in zich heeft: het zielseigen rythme, dat het licht-jonge kind huppen

en den van jaren bezwaarde nà-sleepon doet den langen stap.

Doch, gelijk wij zeiden, deze hymne is een verhaal, en al zijn 't telkens de beelden of beeldengroepen, die ons aangrijpen van schoonheid, toch schoot de dichter niet te kort, in wat de epiek van hem verlangde: die brokken poëzie, die visie's, waarbij de dichter ons al het schoone, door hem daarin gezien, gevoelen doet, zij zijn meesterlijk — zacht-geleidelijk of met opzettelijk voelbaar-ge-maakte botsing — aanéngervoegd tot één lange gedachte-van-schoonheid.

En al weten wij nu allicht niet de juiste klanken ons in den mond te vormen, om de verzen zóó weér te hooren, als zij den dichter zelf opklonken in de ziel; —

al blijft ons hier en daar een vers, een woord onbegrepen, wíl de tijden, ófwel iets afbeten, ófwel iets vervagden, zóó dat wij 't minder nà-begrijpen en minder nà-gevoelen,

toch is deze hymne ons een heerlijke muziek vol schoonheidsgedacht': een schoonheidsgedacht' vol heerlijke muziek!

HET ZINNEBEELD IN DE DEMETER-HYMNE.

De jong- en rijk-levende, de rustloos wrochtende verbeelding der oude Grieken vond hun — zonder zoeken — de symbolen voor wat zij hoorden en zagen, voor wat zij wisten in de werkelijkheid.

In de zon zagen zij Helios, door-ijlend op zijn wagen van vuur de hoogere luchten, de teérlichtende maan, de eindloos verre sterren, de boomen en planten, innig, onbegrepen vóortlevend van geheime groeikracht... dat alles had den ouden Grieken iets verhevens, iets geheimzinnigs, en zóó iets goddelijks in.

Zóó kreeg alles, wat zij beschouwden, een hoogere herkomst en een hoogere bestemming; en vóórtwrochtend in hunne verbeelding, schonken zij zich zelf en hun nageslacht een rijkdom van mythen en legenden, vol van diep-gedachte en diep-gevoelde beteekenissen.

Véél daarvan is óns niet meer te achterpeinzen, doch wát wij ervan begrijpen, dat is van verheffende gedachte-schoonheid om het spontaan-dichterlijke verband, waarin wij het beeld zien tot de werkelijkheid.

't Is één enkel zinnebeeld vaak: één gedachte-beeld, waarin zij iets werkelijk-bestaands vergees-

telijken; doch vele dier zinnebeelden, achteréén gedroomd, konden zich uitspinnen tot een heerlijke allegorie op wat de menschen hoorden en zagen binnen een zeker tijdsverloop: in één heertijken nacht of op éénen schoonen dag, in de lente, in de jeugd . . .

Deze hymne aan Demeter heeft ook haar diep zinnebeeldige beduiding: die gedachte dringt zich bij ons op bij de allereerste lezing reeds; — en plots' somwijlen gaat het rijk-klankige vers u klinken als verheven orakeltaal, diepzinnig, ja, doch waarvan de hoogere beduiding zich wel bepeinen laat, maar niet uitspreken in macht'looze woorden; — en alleen, wanneer wij het eigenlijke, het diepere wezen van godinne Demeter eenigszins doorschouwen, zal de symboliek ons een weinig nader komen.

Demeter is de zinnebeeldige verpersoonlijking van moeder-aarde, gelijk ook haar naam in 't Grieksch „aarde-de-moeder" beduidt; zij is — in tegenstelling met Gaia, die meer de personifieering der *vruchtbare* aarde is — de *vruchtbare* grond.

Hieruit volgt rechtstreeks, dat Demeter ook de godin was van alwat de groeikracht der aarde ontspruit; en eere-namen schonk men haar als: de godin der schoone, der glanzende vruchten, der heerlijke gaven . . .

Wat nu de allegorische gedachte in deze hymne betreft, hieromtrent meent Andrew Lang, de geleerde navorscher van zoovele volksmythen: „De oorspronkelijke beteekenis der legende zal wel niet meer geweest zijn dan een verzoening der aarde en eene plechtigheid, door welke men den terugkeer der lente en der groeikracht nabootste. Deze oude opvatting, welke wij ook in Amerika aantreffen, verbond zich lichtelijk met allerlei voorstellingen van den dood en de herleving, niet van het jaar, niet van het zaad, maar van de mensche-lijke ziel.

Deze denkbeelden leenden zich uitnemend tot eindeloze toelichting en uitbreidingen door priesters; en ten tijde van Plato en zelfs van Pindaros veronderstelde men, dat de mysteriën gewis een reinigenden invloed op het leven oefenden en gunstig werkten op het lot der zielen in eene andere wereld."

Nu meenen wij, dat de Demeter-hymne ons geen volledige, on-onderbroken allegorie wezen kan; — doch met de zinnebeeldige gedachte in het gedicht is 't gelijk met de hymne, als *verhaal* beschouwd: niet zozeer treft ons de voortbeweging der gedachte, als wel het stille beeld, waarop wij telkens onze oogen kunnen laten rusten — en juist de meeste dier stille beelden geven ons te peinen over iets aard-werkelijks.

Het kindeke van de Mei, Persephoneia, zinkt

hènen onder den grond, bij Hades, die heerscht in „nevelig duister” en... de aarde verliest haar vruchtbaarheid; Demeter — als de „Mater Dolorosa” der heidenen — doolt „in somber gewaad” over de landen... ’t is wintertijd!

Doch zoodra is niet weer Persephoneia opgezen uit de duisternis, uit het rijk der dooden, en hare moeder in de armen gesneld, of de grond wordt vet van vruchtbaarheid, de bloemen steken allereigen de teêre kopjes op uit de vocht-donkere aarde... ’t is malsche lente!

Enmaal vinden wij deze gedachte ook — plechtig als profetie — uitgezegd in de hymne:

„Wen dan de aarde in lieflijk-geurende

bloemen-van-lente,

Menigvuldig, ontbloeit, dan... heen uit

uw nevelig duister,

Zult ge weêr rijzen tot machtig wonder

voor goden en menschen”.

Al zien wij evenwel in deze hymne niet de volledige allegorie, toch mogen wij ervan overtuigd zijn, dat de dichtertlijk-denkende Grieken der oudheid met zuivere, heilige ontroering deze verzen afuisterden van de lippen der rhapsoden, wijl zij daarin wisten en de zinnelijk-geestelijke schoonheid der verskunst, en het louter geestelijke gedachten-schoon der symbolen.

VERANTWOORDING.

Enkele regels ter verantwoording: waarom ik bij mijn vertaling zóó te werk ging, leken mij niet overbodig; wij zijn immers zóó zeer gewend aan zinnenvertaling — aan weergave der zinnengedachten —, dat het goed recht van een woordenvertaling als deze wel even dient te worden bepleit; en wel, om mij te rechtvaardigen niet alleen, maar ook om een ieder klaar te doen inzien, dat deze vertaaltwijze voor het klassieke Grieksch — als literair-schoon product — de noodzakelijk-goede is.

Oorspronkelijkheid is natuurlijk steeds betrekkelijk, doch niettemin mogen wij, van ons standpunt uit, de klassiek Griekse werken oorspronkelijk noemen. Deze Demeter-hymne nu is ons en van gedachten en van gedachten-weergave oorspronkelijk; wij zien in beide iets rudimentairs, iets primitiefs: wij zien beide in een vroege ontwikkelingsphase. Niemand zal echter zoo’n kunst-product — om deze eigenschap — geringer achten, zéker niet, wanneer het in zijn primitivisme zóó volmaakt is en zóó schoon, als deze hymne aan Demeter.

Dàt dankt voornamelijk deze hymne aan haar primitieve hoedanigheden, dat zij bewaard bleef voor de afdwalingen van een later-denkend en later-sprekend geslacht.

Wij immers spreken en schrijven vaak allerminst logisch; meedoogenloos werpen wij de woorden vanéén, die op 't innigst met elkander verbonden moesten wezen, en met een verwonderlijke oppervlakkigheid zetten wij heel broederlijk woorden achter elkaar, die elkander zóó volkomen onverschillig zijn, die zoo tegen elkaar in vloeken, of die — door de combinatie — zich zelf en elkander zóó-zeer verzvakken, dat 't ons bij nuchtere beschouwing een alderwaaste inval schijnt geweest te zijn, die woorden nevenéén te plaatsen.

Ik spreek hier natuurlijk niet van woord- of zins-verbindingen, die door den schrijver — schijnbaar onbewust, doch in werkelijkheid uit diep-noodzakelijken drang — gebezigd werden, om hoogere redenen, in welken zin ik straks ook sprak van „opzettelijk voelbaar-gemaakte botsing” — zulke redenen zijn geldend boven alles.

De oneenigheid der woorden onderéén, die vinden wij niet in de beste Grieksche literatuur: alle woorden, alle begrippen dus, zijn met een geestelijken band innig met elkander verbonden; de Grieken schreven het eene woord logisch nà het andere, en dàt is een verdienste van hun primitieve, daarom echter niet minder heerlijke taal, die ons nu — in onzen van spraak en taal on-logischen

tijd — wegens het contrast kinderachtig, al te naïef zou willen schijnen.

Doch in waarheid is dit een schoonheid te méér en deze schoonheid heb ik gemeend te mogen, ja, te moeten behouden in zooverre het eenigszins mogelijk was, zoo lang het zóó ontstane Nederlandsch ons niet al te vreemd werd. Het was mijn groote poging, en voor zoover ik daarin slagen mocht, gevoel ik mij gelukkig.

Door zúlk een vertaling, die in rustige regelmaat mede-treedt met de zware of luchtige vers-voeten van het Grieksch gedicht, meende ik — zoo ik althans iets bereikte — den Nederlandschen lezer dieper binnen te leiden in het heiligdom der Grieksche kunst, meende ik hem waardiger en méér volkomen den begenadigden zanger der hymne aan Demeter nà te zingen.

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ

Δήμητρε' ἡΰκομον, σεμνὴν θεὸν, ἄρχοιμ' αἰεῖν,
 αὐτὴν ἥδ' ἐθύγατρα τανύσφυρον, ἣν Ἀΐωνεὺς
 ἤρπασεν, δῶκεν δὲ βαρύκτυπος εὐρύπτα Ζεὺς,
 νόστιν Δήμητρος χρυσοθρόνου, ἀγλαοκάρπου,
 5 παύζουσιν κοῦρησι σὺν Ὀκεανοῖ βαθυκάλτοις,
 ἀνθεά τ' αἰνυμένην, ῥόδα καὶ κρόκον ἥδ' ἰα καλὰ
 λειμῶν' ἄμυ μαλακὸν καὶ ἀγαλλιδας ἥδ' ὕδακινον
 νάρκισσον θ', ὃν ἔφυσε δόλον καλυκώτιδι κοῦρη
 Παιὰ Διὸς βουλῇσι χαρίζομένη Πολυδέκτῃ,
 10 θάυμαστον γανόωντα, σέβας δέ τε πάσιν ἰδέσθαι
 ἀθανάτοις τε θεοῖς ἥδ' ἐθνητοῖς ἀνθρώποις·
 τοῦ καὶ ἀπὸ βίβης ἐκαστὸν κάρα ἔξεπφύκει·
 κηρώσει δ' ἐδμήῃ πᾶς τ' οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε
 γαῖά τε πᾶσ' ἐγέλαιος καὶ ἀλμυρὸν οἶσμα θαλάσσης.

HYMNE AAN DEMETER.

Heerlijk-gelokte Demeter — verheven godin —
 zal ik zingen:
 Haar en heur dochterke, slank van voeties,
 dat zich Aidoneus
 Schaakte — geschonken van Zeus, dof-dond'rend en
 oogend van verre —
 Toen ze eens vèr van Demeter, goud-zeet'lend, in
 fonk'ling van vruchten,
 5 Stoeide in gespeel met Okeanos' dochters, in
 bloezende kleecljes,
 Bloemekes plukkende: rozen en krokus' en
 schoone viooltjes,
 Lisschen en gladiolen — in donzige wei —
 hyacinthen
 Èn — wat Gaia daar deed ontluiken om
 't rozige meiske
 Ginder te lokken, om Hades (naar Zeus verzon)
 te believen —
 10 Eén van glanzen wondere narcis,
 heerlijk te aanschouwen,
 Zóó voor de onsterflijke goden, als menschen,
 ten doode gedoemde;
 Wonder van groei: met tallooze kopjes
 op wiegenden stengel,
 Hemel en aarde en de zwellende zee,
 de zilte, van geuren
 Balsmend, lieflijk... en 't lachte allerwegen
 van edel aroma.

15 ἦ δ' ἄρα θαμβήσας ὠρέξατο χερσὶν ἄμ' ἄμφο
 καλὸν ἄθυρμα λαβεῖν· χάνε δὲ χθὶν ἐβρύχυνια
 Νύσιον ἄμ πεδίον, τῇ ὄρουσεν ἄναξ Πολυδέγμων
 ἔπτοισ ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.
 ἄρπάζας δ' ἀέκουσαν ἐπὶ χερσέουσιν ὄχουσιν
 20 ἦ γ' ὀλοφρομένην· ἰάχῃσ' δ' ἄρ' ὄρθια φωνῇ,
 κελομένη πατέρα Κρονίδην ὕπατον καὶ ἄριστον.
 οὐδὲ τις ἀθανάτων οὐδὲ θνητῶν ἀνθρόπων
 ἦκουσεν φωνῆς, οὐδ' ἀγλαόμορφοι ἑταῖραι·
 εἰ μὴ Περσείου θυγάτηρ ἀπαλὰ φρονέουσα
 25 ἄϊεν ἐξ ἀντροῦ, Ἑκάτη λιπαροκορήθευμος,
 Ἠελίος τε ἄναξ, Ὑπερίωνος ἀγλαός υἱός,
 κούρης κελομένης πατέρα Κρονίδην· ὁ δὲ νόσφιν
 ἦστο θεῶν ἀπάνευθε πολυλίστηρ ἐνὶ νηΐ,
 δέγμενος ἱερὰ καλὰ παρὰ θνητῶν ἀνθρόπων.
 30 τῇν δ' ἀκαζομένην ἦγεν Διὸς ἐνωστήησι

15 Blijde verrukt toen stak zij de beide
 handekes uit om
 't Heerlijke speelgoed te pakken...
 daar gaapt de breedstratige grond plots
 Open in Nysische vlakte... en op rees
 de machtige heerscher:
 Hoog op zijn eeuwige paarden, des Kronos
 veel-namige zoon, en
 Greep het meiske, dat rukkend zich weerde,
 in zijn wagen van goud, en
 20 Voerde haar henen in klaag'lijk geweën;
 en krijschend van stemme,
 Riep zij om vader, den zoon van Kronos,
 den hoogste, den beste!
 Geèn evenwel van de goden en geèn
 van de sterflijke menschen,
 Geèn der bevallige speelgenootjes
 luisterde en hoorde...
 Zoo niet van uit heur diepe verblijf
 de kinderlijk-lieve
 25 Hekate, blank-ombonden van hoofd,
 het hadde gehoord, en
 Zoo niet Hyperion's heerlijke zone,
 Helios, machtig,
 't Meiske had hooren roepen om Zeus,
 den vader; — doch vèrre
 Zat deze neder, vèr van de goôn, in zijn
 beë-vollen tempel,
 Goedig ontvangend de schoone geschenken
 der sterflijke menschen —
 30 Steeds nog stribblend, zoo voerde haar Hades
 — lijk Zeus het hem ingaf —

- πατροκαίγγνητος, πολυσημάντωρ πολυδέγμων,
 ἱπποῖς ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.
 ὄφρα μὲν οὖν γαῖαν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
 λεύσσε θεα, καὶ πόντον ἀγέροον ἰχθυόεντα,
 35 αὐγάς τ' ἠελίου, ἔτι δ' ἥλιπτο μητέρα κελύγιν
 ὀφεισθαι καὶ φῦλα θεῶν αἰετνετάων·
 τόφρα οἱ ἐλπὶς ἔθειλγε μέγαν νόον ἀχθυμένῃς περ·
 ἤχησαν δ' ὀρέων κορυφαὶ καὶ βένθεα πόντου
 φωνῇ ὑπ' ἀθανάτῃ· τῆς δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ.
 40 ὅςθ' ὁ μιν κραδίην ἀγχοῖς ἔλλαβεν, ἀμφὶ δὲ χαίταις
 ἀμβροταῖς κρήθειμνα δαΐζετο χερσὶ φάησι,
 κύνεον δὲ κάλυμμα κατ' ἀμφοτέρων βάλει τ' ὤμων,
 σέυατο δ', ὥστ' οἷωνός, ἐπὶ τραφερόν τε καὶ ὑγρόν
 μαιομένη· τῇ δ' οὐτις ἐτήτυμα μυσήσασθαι
 45 ἤθελεν οὔτε θεῶν οὔτε θινητῶν ἀνθρόπων,
 οὐδέ οἱ οἷωνων τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἦλθεν.

- (Hades, haar oom, de geweldige,
 veel-omvannende heerscher,
 Kronos' rijk-namige zoon) haar heên
 op zijn eeuwige paarden.
 Nu nog het goden-meiske deze aarde
 en den hemel, vol sterren,
 Zag met heur oog, en de zee, stroom-woelig en
 weem'lend van visch, en
 35 Glanzen van zon, nog denkend de
 teeder-lievende moeder
 Weder te zien en het kroost der eeuwige-
 geborene goden,
 Hoopte ze... al was ook van smart het
 goddelijk hartje gebroken...
 Kreét ze, en der bergen hoogte en 't zee-diep
 katste in echo
 Vóórt hare stem, tot waar heur heilige
 moeder het hoorde:
 40 Klemmend omving haar het harte de smart,
 en, heffend de handen,
 Rukte zij om heur heerlijke haren de
 banden van één, en
 Hulde zich beide de schouders in somber-
 donkeren sluier;
 Vóórt toen schoot zij, een vogel gelijk,
 over landen en waat'ren
 Zoekend en speurend, wijl geên haar 't wære
 wilde vermonden:
 45 Geen der goden en geen der menschen,
 ten doode gedoemde;
 Geen van de voog'len kwam haar gevlogen
 als bode der waarheid.

ἐν νῆμαρ μὲν ἔπειτα κατὰ γῆθόνα πότνια Δῖη
 στρωφάτ', αἰθιομένης δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχουσα,
 οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἠδυπότοιο
 50 πάσσατ' ἀκηχεμένη, οὐδέ χροά βάλανετο λουτροῖς.

ἀλλ' ὅτε διγ' δεκάτη οἱ ἐπ' ἰλυθε φαεινολῆς Ἥως,
 ἦν τε τοὶ οἱ Ἑκάτη, σέλας ἐν χεῖρεσσιν ἔχουσα,
 καὶ ῥά οἱ ἀγγελέουσα ἔπος φάτο φώνησέν τε·

Πότνια Δημήτηρ, ὠρηφόρε, ἀγλαδόωρε,

55 τίς θεῶν οὐρανίων ἦ ἐθνητῶν ἀνθρώπων
 ἠρπασε Περσεφόνην, καὶ σὸν φίλον ἦκαχε θυμόν;
 φωνῆς γὰρ ἦκουσ', ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὁφθαλμοῖσιν,
 ὅστις ἔην· σοὶ δ' ὦκα λέγω νημερτέα πάντα

ᾧ ἄρ' ἔφη Ἑκάτη· τὴν δ' οὐκ ἠμέβετο μύθῳ
 60 Ῥείης ἠυκόμου θυγάτηρ, ἀλλ' ὦκα σὺν ἀδελφῇ
 ἦϊξ', αἰθιομένης δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχουσα.

Ἡέλιον δ' ἔκοντο, θεῶν σκοπὸν ἦδ' ἐκαὶ ἀνδρῶν,

Negen dagen toen toefde op het aardrijk
 de eerwaardige Deo,
 Zwerwend alomme met brandende fakkel
 in beide haar handen;
 Ambrosijn noch nektar, zoo zoet om te drinken,
 50 genoot zij,

Komm' rend in rouw, — noch dompelde 't lijf
 in zuiv'rende baden.

Toen nu den tienden dag haar glanzend
 de dageraad gloorde,

Schreed haar Hekate naderbij, heur licht
 in de handen,

Willende, wat zij wist, haar melden en
 sprak tot Demeter:

„Macht'ge Demeter, den zomer ons spreidend
 in heerlijke gaven,

55 Wie van de hemelsche goden, of wié
 van de sterflijke menschen

Roofde er uw dochterke Persephoneia,
 bedroevend uw hart zoo?

Want hare weeklacht heb ik gehoord, doch
 wié haar ontvoerde,

Zagen mijn ooggen niet... snel zeg 'k u de
 waarheid ten volle.”

Zóó sprak Hekate, en zonder een enkel
 wederwoord nam de

60 Dochter van heerlijk-gelokte Rheia haar snel
 met zich mede, en

Ijide vooruit, in heur handen houdend
 de vlammenende fakkel;

Helios naad'rend — die spiedt uit den hooge
 over goden en menschen —

στὰν δ' ἵππων προπάροιθε, καὶ εἶπετο διὰ θεάων

Ἡέλι', αἰδεσσαί με θεάς ὕπερ, εἴ ποτε δῖ' αὖ

65 ἦ ἔπει ἦ ἔργῳ κραδίην καὶ θυμὸν ἴηνα·

κούρηγ', τήν ἔτεκον, γλυκερὸν θάλας, εἰδεὶ κούρηγ',

τῆς δδινγὴν δ' ἄπ' ἀκουσα δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο

ῶστε βιαζομένης, ἀτὰρ οὐκ ἴδον δ' ὀφθαλμοῖσιν.

ἀλλὰ, σὺ γὰρ δῖ' ἡ πάσαν ἐπὶ χθόνα καὶ κατὰ πόντον

70 αἰθέρος ἐκ δίνης καταδέρκεαι ἀκτίνεσσιν,

νημερτέως μοι ἔγωγε φίλον τέκος, εἴ που ὅπωπας,

δοτὺς νόσφιν ἐμείο λαβὼν δέκουσιν ἀνάγκη

οὔγεται ἦε θεῶν ἦ καὶ θνητῶν ἀνθρώπων.

Ὡς φάτο· τήν δ' Ἵπεριονίδης ἡμέβετο μύθῳ·

75 Ῥείης ἡνιόχου θυγάτηρ, Δῖ' ἡμπερ ἄνωσσα,

εἰδήςσιν· δῖ' ἡ γὰρ μέγα δῖοςμαι ἦ δ' ἐλθεῖν

ἀχλυνμένην περὶ παυδί ταυνοσφύρῳ· οὐδέ τις ἄλλος

αἴτιος ἀθανάτων, εἰ μὴ νεφεληγερέτα Ζεὺς,

Stonden zij stil vóór zijn paarden, en vroeg
de verheven godinne:

„Helios, wil mij, godinne, beïeven —
indien ik toch éénmaal

65 Of door woorden of werken in hart en
in geest u behaagde —

't Dochterke, mij zoo lieflijk ontloken
in schoone verschijning,

Hoorde ik jammeren luid, door de rust'loos-
deinende luchten,

Luide, als werd ze overweldigd; — toch zagen haar
nergens mijn oogen;

Gij evenwel, die te zamen de landen
en zeeën beneden

70 Hoog uit de heilige lucht overschouwt
in lichtende stralen,

Wil mij de waarheid vermonden: o zaagt ge ook
mijn dierbare dochter? . . .

Wie — wel verre van mij — haar greep,
wjl ze weigerde, woest, en

Heèn is gevloeden: wie van de goden
of wie van de menschen.”

Zoo nu sprak ze en de zone Hyperion's
antwoorde en zeide:

75 „Dochter van heerlijk-gelokte Rheia,
vorstinne Demeter,

Weten zult ge 't, wjl hoog ik u eere en
van meelij beklage,

Nu ge om uw dochterke, slank van voeties,
zoo kommert; — geèn ander

Heeft er de schuld als Zeus, de
donkere-wolkenverzam'ler:

80 αὐτοκασιγνήτῳ· ὁ δ' ὑπὸ ζόφῳ ἠερόεσσα
 ἀρπάζεας ἱπποισιν ἄγειν μεγάλαιά χουσαν.
 ἀλλὰ, θεὰ, κατὰπαυε μέγαν γόον [οὐδέ τι σε χροῖ
 μάψ αὐτως ἀπληγτον ἔχειν χόλον] οὐ τοι ἀεικλῆς
 γαμβρὸς ἐν ἀθανάτοισι πολυστημάντωρ· Ἀΐδωνεὺς,
 85 αὐτοκασιγνήτος καὶ ὁμόσπορος· ἀμφὶ δὲ τιμῇ,
 ἔλλαχεν, ὥς τὰ πρότα διὰτρύχαια διασμός ἐτύχθη·
 τῶν μέτα ναετάνειν, ὧν ἔλλαχε κοίρανος εἶναι.
 "Ὡς εἰπὼν ἱπποισιν ἐκέλευτο· τοὶ δ' ὑπ' ὁμοκλήϊς
 ῥήμῳ ἔφερον θοὸν ἄρμα, τανύπεροι ὦστ' αἰωνοί.
 90 τῇν δ' ἄλχος αἰνότερον καὶ κύνερον ἵκετο θυμόν.
 χλωσάμενγ' ὀγῆ ἔπειτα κελαινέφει Κρονίωνι
 νοσφισθείσα θεῶν ἀγορήν καὶ μακρόν "Ὀλύμπων
 ἦρχε' ἐπ' ἀνθρόπων πόλιν καὶ πτόνα ἔργα,
 εἶδος ἀμυλδύνουσα πολὺν χρόνον· οὐδέ τις ἀνδρῶν

Hij immers heeft haar geschonken aan Hades
 tot bloeiende gade,
 80 Hades, zijn eigen broeder . . . die roofde en
 die voerde op zijn paarden
 Heen naar zijn rijk van sombere nee'len
 uw dochterke, klagend;
 Doch, o godin, nu bedare uw gewee'klaag,
 wijl toch uw toornen
 Geenszins vrucht'loos en ijdel u is, en
 geenszins onvoeg'lijk
 Zal u tot schoonzoon onder de goden
 veel-machtige Aidoneus
 85 Wezen, hij, broer-u en bloedverwant — en
 hooger in eer nog,
 Kreeg hij — toen ten beginne driefvoudig de
 deeling tot stand kwam,
 Samen te wonen met wie hij als vorst
 te regeeren erlangde".
 Zoo dan sprak hij en maande zijn paarden;
 en deze op zijn roepstem,
 Droegen gezwind den rank-snelle wagen, wijd-
 wiekend als vogels —
 90 Haer evenwel had heev'ger en wreeder
 bevangen de smart, en
 Toornend op Kronos' zoon, den donkere-
 wolkenverzaam'ler,
 Vluchtte zij verre de goden, op weidschen
 Olympus tezaam, en
 Schreed op der menschen steden tõe en 't door-
 wrocht-vette bouwland.
 Lange daar doolde ze in vreemde verschijning; —
 en geen van de mannen

95 εἰσορόων γίνωσκε βαθυζώνων τε γυναικῶν,
 πρὶν γ' ὅτε δὴ Κελαιοὶ δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
 ὃς τότ' Ἐλευσίνος θυσέσσας νόρανος ἦεν.
 ἔξτετο δ' ἐγγυὺς ὀδοῖο φύλον τετυημένῃ ἦτορ,
 Παρθενίῳ φρέατι, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 100 ἐν σκιῇ, αὐτὰρ ὕπερθε πεφύκει θάμνος ἐλάτης,
 γρηῖ παλαιγενεῖ ἐναλίγκιος, ἣ τε τόκοιο
 εἰργγται δώρων τε φιλοσσεφάνου Ἀφροδίτης,
 οἷά τε τροφὸν εἶσι θεμιστοπύλων βασιλῆων
 παίδων καὶ ταμίαι κατὰ δώματα ἡγύφεντα.
 105 τῇν δὲ ἴδον Κελαιοὶ Ἐλευσινίδαο θύγατρεις,
 ἐρχόμεναι μεθ' ὕδωρ εὐήρυτον, ὅφρα φέροιεν
 κλῆυσαι χαλκείῃσι φύλα πρὸς δώματα πατρός,
 τέσσαρες, ὥστε θεαί, κουρήϊον ἄνθος ἔχουσας,
 Καλιδίκε καὶ Κλεισιδίκε Δημῷ τ' ἐρόεσσα
 110 Καλλιθέῃ θ', ἣ τῶν προγενεσσάτῃ ἦεν ἀπασῶν·

95 Kende haar weder, geen van de hoog-
 omgordelde vrouwen,
 Tot ze gekomen eens was bij de woning
 van Keleos, kundig,
 Die toentertijde als koning regeerde over
 geurig Eleusis.
 Neven den weg daar zette zij neêr zich,
 bekommerd van harte,
 Neder al bij de Maagdekes-bron, waar
 de burgers uit putten,
 100 Neêr in de schaduw — wijl òver daar groeide een
 veel-twijgige olijfbloom —
 Vrouwe van hooge jaren gelijkend,
 die van te baren
 Ver — van de gaven van Aphrodite, zoo krans-
 lievend — weet zich;
 Lijk ook de voedende vrouwen der kind'ren
 van rechte koon'gen
 Zijn, evenals de boden in
 galmend-weidsche paleizen.
 105 Haer nu zagen de dochters van Keleos,
 vorst van Eleusis,
 Komend om water, zoo licht'lijk, te putten,
 en dàn het te dragen
 Binnen, in koperen kruiken, in 't woonhuis
 van heuren vader;
 Vier in getal, godinnen gelijk, in
 bloesem van jonkheid:
 Kallidike en Kleisidike en
 Demo, de lieve, en
 110 Kallithoë, vroeger geboren dan
 alle de zustr'en; —

οὐδ' ἔγγων· χαλεποὶ δὲ θεοὶ θνητοῖσιν ὄρασθαι.

ἀγγυρὸν δ' ἰστάμεναι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Τίς πόθιν ἐσσι γρηῖν παλαιγενέων ἀνδρώπων;

τίπτε δὲ νόσφι πόλῳρος ἀπέστιχες, οὐδὲ δόμοισι

115 πύλῃ; ἔνθ' αἰ γυναικὲς ἀνὰ μέγαρα σκίονεν

τηλίκαι, ὧς σὺ περ ὦδε, καὶ ὀπλότεραι γεγάσιν,

αἱ κέ σε φθίωνται ἤμην ἔπει ἥδε καὶ ἔργῳ.

“Ὡς ἔφαν' ἡ δ' ἐπέεσσιν ἀμείβετο πότνα θείων·

τέκνα φῖλ', αἵτινες ἐστὲ γυναικῶν θηλυτέρων,

120 χαίρετ' ἐγὼ δ' ὑμῖν μυθήσομαι· οὐ τοι ἀεικὲς

ὑμῖν εἰρομένησιν ἀληθεία μυθήσασθαι.

Δὼς μὲν ἔμοι γ' ὄνομα ἐστὶ τὸ γάρ θέτο πότνια μητρη.

νῦν αὖτε Κρήτηθεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης

ἤλυθον οὐκ ἐθέλουσα, βίη δ' ἀέκουσαν ἀνάγκη

125 ἀνδρες ληιστῆρες ἀπήγαγον. οἱ μὲν ἔπειτα

νηὶ θοῇ Θορκιδόνδε κατέσχεθον, ἔνθ' αἰ γυναικὲς

Kenden haar niet... wijl bezwaarlijk de goden
den menschen te zien zijn.

Nader getreden toen spraken zij haar
de gevlengelde woorden:

„Wie wel zijt ge der vroeger-geboornen,
zoo oud, en vanwaar wel?

Waarom toch wijlt ge zoo ver van de stad, en
nadert de huizen

115 Niet, waar wonen de vrouwen in
schaduw-duistere zalen,

Even zoo oud als gij, waar ook
jong're vrouwen verwijlen?

Vriendelijk zouden zij u begroeten
en liefd'rijk onthalen”.

Spraken ze, en — wiss'lend in woorden — toen
zei de verheven godinne:

„Kinderen-lieve, wie gij ook zijt van
de lieflijke vrouwen,

120 Weest gegroet! — ik zal het u zeggen, want
waarlijk betaamt het,

Dat ik u, nu ge mij vraagt, ten volle
de waarheid vermonde:

Doos is mijn naam, want dezen eens schonk mij
mijn waardige moeder:

Over den breedten rug van de zee dan
ben ik van Kreta

Hengengevaren, tegen mijn wil; want,
mijn weezin be-dwingend,

125 Voerden de roovers mij mede; en dezen toen
zijn met hun klievend-

Snelle schip op Thorikos' kusten geland,
waar de vrouwen

ἡπίεσθον ἐπέβησαν ἀολλέες, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 θεῖπνον δ' ἡρπύωντο παρὰ πρυμνήσια νηός·
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐδ' ὀδρποιοὶ μελίφρονος ἦρατο θυμὸς·

130 λάθρη δ' ὄρηθηΐσα δι' ἡπίεσθον μελάνγης,
 φεῦγον ὑπερφιάλους σπημάτωνρας, ὄφρα καὶ μύ με
 ἀπείρατ' ἐπερσάσαντας ἐμῆς ἀπονάτατο τιμῆς.
 οὕτω δ' οὐρ' ἐνόμην ἀλλανημένῃ, οὐδέ τι οἶδα,
 ἥ τις ὄγ' ἦται, καὶ οὔτινες ἐγγεγδάσιν.

135 ἀλλ' ὅμιν μὲν πάντας Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 δοῖεν κορυδαίους ἀνδράς, καὶ τέκνα τεκέσθαι,
 ὧς ἐθέλουσιν τοκῆς· ἐμὲ δ' αὖτ' οἰκτεῖσθε, κοῦραι,
 πρόσφρονέως, φίλα τέκνα, τέως πρὸς δώμαθι· ἰκώμαι
 ἀνέφρος ἡδὲ γυναικὸς, ἵνα σφίεν ἐργάζωμαι
 140 πρόσφρων, οἷα γυναικὸς ἀφ' ἡλίκος ἔργα τέτυκτα.
 καὶ κεν παῖδα νεογνὸν ἐν ἀγκόνησιν ἔχουσιν
 καλὰ τιθῆναι μῆν, καὶ δώματα τηρήσασθαι,

Uit zijn getreden op 't vasteland, lijk
 een zwerm; en de roovers
 Spreidden het maal, waar stevig lag
 de achterstevén gekabeld;
 Mij echter lustte geen avondmaal, waar 't
 zoet ook als honing;

130 Heimeijk — stormende vóórt, vèr over
 de donkere landen —
 Vluchte ik mijn overmoedige meesters,
 dat zij, die mij henen-
 Voerden zonder betalen, geen losprijs
 ook zouden genieten —
 Zóó ben ik hiér nu gekomen, al dolend
 en zwervend, en weet niet,
 Wat voor een land ik hier vinde en
 welke menschen er wonen;

135 U echter mogen de goden, Olympos'
 paleizen bewonend,
 Schenken in kracht van jonkheid uw mannen,
 en kind'ren te baren,
 Lijk het de ouders verlangen... met mij echter,
 meiskens, o meélij! —
 Gaarne, mijn kinderen-lief, nu wil ik
 de huizen betreden,
 Huizen, waar wonen man en vrouw, en
 voor dezen verrichten,
 140 Vol van jiver, het werk, dat de vrouw van
 mijn jaren te doen pleegt:
 Dat ik het pas-geboren kindje, in
 mijn armen omsloten,
 Liefderijk voede en verzorge, en dat ik
 de woning bewake,

καὶ νε λῆχος στορέσαιμι μυχῶ θάλαμῶν ἐπιήκτων
δεσπόωνον, καὶ κ' ἔργα διδάσκησαιμι γυναικας.

145 Φῆθα θεά' τῇν δ' αὐτῇ ἀμείβετο παρθένος ἀδμήτης,
Καλλιδίκη, Κελεοῖο θυγατρὼν εἰδος ἀρίστη·

Μαῖα, θεῶν μὲν δῶρα καὶ ἀγνύμενός περ ἀνάγκη
τέταμαιν ἀνθρωποὶ διγ' γὰρ πολὺ φέρτερό εἰσιν.

ταῦτα δέ τοι σαφέως ὑποθήσομαι, ἥδ' ὀνομήνω

150 ἀνέρας, οἷσιν ἔπασσι μέγα κράτος ἐνθάδε τιμῆς,

δῖμους τε προῦχουσιν, ἰδὲ κρηθείμενα πόληος

εἰρύεται βουλῆσι καὶ ἰθείησι δίκησιν·

ἥμην Τριπτολέμου πυκνήθεος ἥδὲ Διόκλου

ἥδὲ Πολυξείνου καὶ ἀμύμονος Εὐμολποιο

155 καὶ Δολίχου καὶ πατρὸς ἀγρήγορος ἤμετέροιο.

τῶν πάντων ἀλλοιοὶ κατὰ δώματα πορφαίνουσιν·

τάων οὐκ ἄν τις σε κατὰ πρότεστον ἐπιπλήν

εἶδος ἀτυμήσασα δόμων ἀπονοσφίσσειν,

Dat ik den meester zijn leger spreide in den
hoek van zijn slaapzaal,
Wel-doortimmerd, en dat ik de vrouwen te
weven ook leere".

145 Sprak de godinne en weder toen zei
haar het fier-jonge meisje,
Kallidike, van Keleos' dochters de
schoonste in verschijning:

„Moederke, wat ons de goden geven, dat
moeten we, als menschen,
— Zij 't ook verdriëtig — aanvarden: want waarlijk,
ze zijn zooveel macht'ger!

Veiligen raad nu zal ik u geven: ik
noem u de mannen,

150 Die hier het hooge gezag in eere en
in achting bezitten,

Boven den minderen man verheven,
den wal dezer stede

Veilig behoedend in wijs beraad en
in zuiv're berechting:

Hier is de woon van den wijzen Triptolemos,
daar van Diokles,

Ginder van Polyxeinos en van den
bèsten Eumolpos,

155 Verder . . . van Dolichos, . . . van onzen vader,
den dapperen koning . . .

Van deze allen verzorgen de vrouwen
gestadig de woon, en

Geèn dezer vrouwen — als ze èven u zagen —
nu zoude uwe deeg'lijk-

Goede verschijning versmaden en u van
heer woning verwijd'ren;

ἀλλὰ σε θέξονται· διγὶ γὰρ θεοεἰμένεός ἐσσι.

160 εἰ δὲ θέλεις, ἐπιμεινον, ἵνα παρὸς δώματα πατρὸς

ἐλθωμεν καὶ μητρὶ βαθυζώνῃ Μετανείρῃ

εἴπωμεν τάδε πάντα διαμπερές, αἵ κέ σ' ἀνώγῃ

ῥήμετόνδ' ἵεναι μηδ' ἄλλων δώματ' ἐρευνᾶν.

τηλύγυτος δέ σ' οὐδὲς ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτω

165 ὀψίγυτος τρέφεται, πολυεύχυτος ἀσπαυίδης τε.

εἰ τὸν γ' ἐκθρέψαις, καὶ ῥῖβης μέτρον ἴκαιο,

βεῖά κ' εἰς σε ἰδοῖσα γυναικῶν θηλυτεράων

ζηλώσαι· τόσα κ' ἐν τοι ἀπὸ θρεπτήρια δοίῃ.

“Ὡς ἔφαθ'· ἥ δ' ἐπέειπε καρήατι· ταὶ δὲ φασινᾶ

170 τηλύχμεναι ὕδατος φέρον ἄγγεα κυδιόουσαι.

ῥήματα δὲ πατρὸς ἴκοντο μέγαν δάμον, ὥκα δὲ μητρὶ

ἔγνωτον, ὥς εἰδὼν τε καὶ ἔκλυον. ἥ δὲ μάλ' ὥκα

ἐλθούσας ἐκέλευε καλεῖν ἐπ' ἀπείρονι μισθῷ.

αἱ δ' ὦστ' ἦ ἔλαιοι ἦ πόρυες εἶαρος ὥρη

Vriendelijk zullen zij u ontvangen,

want gode-gelijkt gij;

160 Zoo gij nu wilt, dan wacht.... wijl wij naar

het huis van onz' vader

Snellen, en Metaneira, onz' hoog-

ongordelde moeder,

Zeggen dat alles, woord na woord,

opdat zij u vrage

Mede naar òns te komen.... zoo spaart gij

u elders te zoeken:

Allen-geliefd toch voedt zij een zoontje

in heur hechte paleis op,

165 Later-geboren en vurig verlangd en

welkom gekoesterd.

Zoo gij nu dezen verzorgt, en hij nadert

zijn rijpere jonkheid,

Zeker dan zal nog menige vrouw,

wanneer zij u aanziet,

Stil u benijden: wijl moeder uw zorgen

zoo rijklijk beloonde.”

Sprak ze en Demeter knikte.... en de meiskens

vulden met water

170 Vol de glanzende kruiken en droegen

ze, trippende luchtig,

Ras naar des vader's weidsche paleis,

waar gauw zij aan moeder

Zeiden, gelijk zij 't zagen en hoorden; —

en deze beval haar

Snel te keeren, en de oude t' ontbieden

voor rijke belooning —

Hinden gelijk of runderen, jong,

in lente-getijde,

- 175 ἀλλ' ἄν λειμῶνα κροσσάμεναι φρένα φορβῇ,
ὧς αἰ ἐπισχόμεναι ἐανῶν πτύχας ἱμερόεντων
ἦξαν κοίλην κατ' ἀμαξιστόν' ἀμφοὶ δὲ χαῖται
ὧμοις ἀΐσσοντο κροκητῶ ἀνθι δῆμοιαι.
τέτυμον δ' ἐγγυὺς δόδοις κυδίρην θιέον, ἐνθ' αὖ πάρος περ
180 κἀλλυπον' αὐτὰρ ἔπειτα φίλα πρὸς δώματα πατρὸς
ἦγενονθ' ἥ δ' ἄρ' ὅπισθε φίλον τετυγμένην ἦτορ
στεῖλε κατὰ κρηθῖεν κεκαλυμμένη ἀμφὶ δὲ πέπλος
κυάνεος ῥαδινοῖαι θιέης ἐλαλίετο ποσσίν.
εἴψα δὲ δώμαθ' ἵκοντο διοτρεφέος Κελεοῖο,
185 βᾶν δὲ δι' αἰθιούσης, ἐνθ' αὖ σφίσι πότνια μήτηρ
ἦστο παρὰ σταθμὸν τέγες πύκα ποιητοῖο,
παῖδ' ὑπὸ κόλπῳ ἔχουσα, νέον θάλας αἰ δὲ παρ' αὐτῇν
ἔδραμον ἥ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν εἴβη ποσσὶ, καὶ ῥα μελίσθρου
κῦρε κάρη, πλῆσεν δὲ θύρας σέλαος θιέοιο.
190 τῇν δ' αἰδώς τε σέβας τε ἰδὲ χάρων δέος εἶλεν

- 175 Huppelend dartel over de weide, van
grazen verzadigd,
Zóó — wijl wuifden in plooiën wijd-achter
de lieflijke kleedjes —
Ijlden zij af den van-sporen-doorgroefden
weg — en de haren
Goldden, al wapp'rend, haar schouderen om....
lijf goud-gele bloemen —
Neven den weg toen vonden zij weêr
de verheven godinne,
180 Waar zij haar lieten — en toèn naar de
dierbare woonsteê des vaders
Leidden zij haar; en zij — het harte
vol kommer en weedom —
Schreed stil achter, het hoofd omsluerd
heel diep, en het somber-
Donk're gewaad overgolfe de voeten,
slank, der godinne.
Dra zij bereikten des gode-gevoeden
Keleos' woon, en
185 Schreden den lichten zuilengang dóór,
waar de waardige moeder
Vóór den ingang der hecht-doortimmerde
eetzaal teneêrzat,
't Knaapje aan den boezem, haar jongen spruit;...
toen snelden de meiskens
Moeder terzij... daar betrad zij den drempel,
en hoóg, tot de zold'ring,
Reikte heur hoofd, en zij vùlde er het deur-ruim
van goddelijk glanzzen —
190 Haàr toen bevingen en schroom en eerbied
en huiv'rige vreeze:

εἶξε δὲ οἱ κλισμοῖο καὶ ἐδιδάσθαι ἄνωγεν.

ἀλλ' οὐ Δημήτηρ ὠρηφόρος ἀγλαδιδωρος

ἦθηεν ἐδιδάσθαι ἐπὶ κλισμοῖο φαινοῖ,

ἀλλ' ἀκέουσα ἔμιμνε, κατ' ὀμματα καλὰ βαλόνσα,

195 πρὶν γ' ὅτε δι' οἱ ἔθνηκεν Ἰάμβη νέον εἰδύια

πηκτόν ἐδος, καθύπερθε δ' ἐπ' ἀργύρεον βάλε κῶας.

ἐνθα καθεῖς ὀμένη προκαέσχετο χερσὶ καλὴπτρην

διηρόν δ' ἄφθογγος πετημένη ἦσ' ἐπὶ δίφρου,

οὐδέ τιν' οὐτ' ἔπει' προσπύσσετο οὔτε τι ἔργον,

200 ἀλλ' ἀγέλαστος, ἄπαστος ἐδητύος ἥδ' ἐποτῆτος,

ἦστο, πρὶν μινύθουσα βαθυζώνιοι θυγατρὸς,

πρὶν γ' ὅτε δι' ἡλίου μιν Ἰάμβη νέον εἰδύια

πολλὰ παρὰ πύκτουσ' ἐτρέφετο πρότιαν, ἀργύρην,

μειδῆσαι γέλασαι τε καὶ ἴλαον σχεῖν θυμὸν

205 ἦ δι' οἱ καὶ ἔπειτα μεθύσπερον εὐαδεν ὀργαῖς.

τῇ δὲ δέπας Μετάνειρα δίδου μελιηδέος οἶνον

Wijkende van heuren leunstoel noodde

zij haar in den zetel —

Doch Demeter, den zomer ons spreidend

in heerlijke gaven,

Wilde in den marmer-glanzenden zetel

niet neder zich vlijen,

Zwijgend nog draalde ze... de oogen, de schoone,

terneder geslagen,

195 Tot haar Jambe, de in dienst erbaar'ne,

een hecht-vasten zetel

Toeschooft, waarover zij — zilverig-blank —

een schapenvacht spreidde;

Neder zich zettend, toen hield zij met d' handen

den sluier bijeen; en

Lange nog, spraak'loos van smart, zat zij

neêr in den zetel gedoken;

Geen van allen met woorden begroetend,

of met een gebaar ook,

200 Sombèr en zonder lach en nuchter van

spijs en van drank, zoo

Zat zij en kwijnde van heimwee naar

't hoog-omgordelde meiske . . .

Tot weêr Jambe, de in dienst erbaar'ne,

door geestigen kwinkslag,

Schertsende vrij, de godinne, de zuivere,

wist te bewegen

Zacht te lachen... al blijder... tot glimlach

van kalme berusting;

205 — Lijk de godinne ook later vaak blijder

stende door feesten —

Haar toen bood Metaneira den beker,

met honing-zoo-zoeten

παλήσας· ἡ δ' ἀνένευσε· οὐ γὰρ θειμύτων οἱ ἐφασκε
πίνειν οἶνον ἐρυθρόν· ἀνωγει δ' ἄρ' ἄλφι καὶ ὕδωρ
δοῦναι μίσγασαν πνέμεν γλήχωνι τερείῃ.

210 ἡ δὲ κυκῶ τεύσσα θῆξ πόρεν, ὧς ἐκέλευε
θεξάμενῃ δ' ὀσίης ἐνεκεν πολυπότνια Δηώ.
τῆσι δὲ μύθων ἦρχεν ἔϋζωνος Μετάνειρα·

Χαῖρε, γύναι, ἐπεὶ οὐ σε κακῶν ἀπ' ἐόλπτα τοκήων
ἔμμεναι, ἀλλ' ἀγαθῶν ἐπὶ τοι πέπεισ' ὀμμασιν αἰδῶς
215 καὶ χάρις, ὅσῃ πέρ τε θειμυτοπόλων βασιλῆων.

ἀλλὰ θῆων μὲν δῶρα καὶ ἀχλύμενοί περ ἀνάγκῃ
τέτλαμεν ἀνθρῶποι· ἐπὶ γὰρ ὕψος αὐχένι κείται.
νῦν δ', ἐπεὶ ἔκασο δεῦρο, παρθέσσεται, ὅσσα τ' ἐμοί περ.

παῖδα δέ μοι τρέφε τόνδε, τὸν ἐψύγονον καὶ ἀέλπτον
220 ὠπασσαν ἀθάναστοι, πολυάρετος δέ μοι ἐστί.

εἰ τόν γ' ἐκθρέψαιο, καὶ ἦβης μέτρον ἔκαστο,
ἡ δά κε τίς σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτεράων

Wijn gevuld, doch ze weigerde: 't waar'
haar zonde, zoo zei ze,
Rooden wijn te drinken, en meel en
water dus vroeg ze als
Drank haar te geven, gemengd met
fijn-gewreven poleien.

210 Zij toen bereidde dat mengsel en bood het
haar, lijk zij verlangde, en
Nu ook nam het en dronk — voor den schijn —
de hoogheilige Deo.

Metaneira, de schoon-omgordelde, nam
toen het woord, en:
„Welkom, o vrouwel — dewijl ik u
geenszins onedel geboren,
Doch van roemrijken stam geloof —
zóó glanst in uw oog

215 Adel en zielschoon, als in de oogten
der rechtende koon'gen;
Wat evenwel ons de goden geven, dat
moeten we, als menschen,

— Zij 't ook verdrietig — aanvaarden, wijl 't juk
ons eens weegt op de schoud'ren.

Nu ge in mijn huis zijt gekomen, nu zal ook
het mijne van u zijn:
Voed mij dan dezen knaap, dien mij
de goden nog gaven,

220 Laatgeboren en onverwacht, en zoo
innig geliefd mij;

Zoo gij nu dezen verzorgt, en hij nadert
zijn rijpere jonkheid....

Zeker dan zal nog menige vrouw,
wanneer zij u aanziet,

ζηλώσαι· τόσα κέν τοι ἀπὸ θρασυτήρια δείην.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν εὐστέρφανος Δημήτηρ·

225 καὶ σὺ, γύναι, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ἐσθλὰ πρόουεν.

παῖδα δέ τοι πρόφρων ὑποδέξομαι, ὥς με καλέσεις

θρέψασθ'· οὐ μιν, ἔσθλα, κακοφραδίῃσι τιθήνης

οὔτ' ἄρ' ἐπηλυσίῃ δηλήσεται οὔτε τομαῖον·

οἷδα γάρ ἀντίτομον μέγ' α φέρτερον οὐλοστόμιο,

230 οἷδα δ' ἐπηλυσίης πολυτιμίου ἐσθλὸν ἐρυσμὸν.

“Ὡς ἄρα φωνήσασα θυώδει δέξατο κόλπῳ

χερσὶν τ' ἀθανάτησι· γηγύθει δὲ φρένα μήτηρ.

ὥς ἤ μὲν Κελαιοὶ δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱὸν,

Δημοφρόωνθ', ὃν ἔτικτεν ἐὺζωνος Μετάνειρα,

235 ἔτρεφεν ἐν μενάρχοις· δ' δ' ἀέξετο δαίμονι ἴσος,

οὔτ' οὖν αἶτον ἔδιων, οὐ θρησάμενος· Δημήτηρ

χρίεν ἀμβροσίῃ, ὧσει θεοῦ ἐκγεγαῶτα,

ἥδ' ἀπαπείσουσα καὶ ἐν κόλποισιν ἔχουσα·

Stil u benijden, wijl ik uwe zorgen

zoo rijklijk beloonde.”

Haar toen zeide ten antwoord de schoon-

omkranste Demeter:

225 „Wèder, o vrouwe, gegroet! dat de goden

het goede u bereiden!

Gaarne zal ik uw knaapje verzorgen,

gelijk gij verlangt, en

Voeden; hem zal — naar ik hope — geen

onverstandige voedster,

Geen betoovering deren, geen giftig-

gesnedene kruiden:

Veil'ger, dan wie er de bosschen velt, weet

ik werende midd'len,

230 'k Weet tegen booze betoov'ing heilzame

en zachte beveil'ging.”

Zoo toen sprak zij en nam den knaap

aan den geurigen boezem,

Teeder met godd'lijke handen — en innig

verheugd was de moeder.

Zoo nu bracht zij des wijzen Kêleos'

heerlijken zoon, (dien

Metaneira, de schoon-omgordelde,

baarde,) Demophoôn,

235 Groot ten paleize, en deze toen groeide

als een gode-geboor'ne,

Noch van spijzen en noch van melk gevoed,

doch Demeter

Zalfde den jongen met ambrozijn, als

een kind van de goden,

Geurig hem overaëmend en koesterend

hem aan den boezem;

- νύκτας δὲ κρύπτεσκε πυρὸς μένει, ῥῆτε δαλόν,
 240 λάθρα φίλων γονέων· τοῖς δὲ μέγα θάυμ' ἐπέτυκτο,
 ὡς προῖαλ' ἤς τελέθεισκε, θεοῖσι δὲ ἄντα ἐφώκει.
 καὶ κέν μιν πόλυσεν ἀγῆρων τ' ἀθάνατόν τε,
 εἰ μὴ ἄρ' ἀφραδίῃσιν ἐϋζωνος Μετάνειρα
 νύκτ' ἐπιτηγύσσαα θυώδεος ἐκ θαλάμιοιο
 245 σκέφατο· κώνυσεν δὲ καὶ ἄμφω πλῆξ' αὖτο μῆρ' ὦ
 δείσαο' ὅ περὶ παιδὶ καὶ ἀάσθῃ μέγα θυμῷ,
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τέκνον Δημόφρον, ξείνῃ σε πυρὶ ἐν πολὺν
 κρύπτει, ἔμοι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ τίθῃσιν.
 250 Ὡς φάτ' ὀδυρομένη· τῆς δ' ἄτιε δῖα θιάδων.
 τῇ δὲ χολώσαμένη καλίστ' εἴφανος Δημήτηρ
 παῖδα φίλον, τὸν ἄελπτον ἐν μεγάροισιν ἔτιντε,
 χεῖρεσσ' ἀθανάτησιν ἀπὸ ἔο θῆκε πέδονδε,
 ἔξανελούσα πυρὸς, θυμῷ κοτέεσσα μάλ' αἰνῶς,

- Diep in den nacht vaak, hield ze 'm in
 't laaiende vuur, als een talhout,
 240 Heimlijk voor de ouders, en 't was hun waarlijk
 een machtig wonder:
 Zóóals hij groeide en bloeide, den goden
 in aanschijn gelijkend.
 Zeker nu had ze 'm bereid een eeuwig
 leven van jonkheid,
 Zoo niet, in onverstand, omgordeld-
 schoon, Metanaira,
 's Nachts haar heimlijk bespiedend van uit
 de geurige slaapzaal,
 245 't Hadde gezien; — toen snikte ze 't uit
 en sloeg zich de dijén,
 Vreezende voor haren jongen, en somber
 van zinnen verbijsterd,
 Jammerend luid toen, gilde ze in smart
 de gevlugelde woorden:
 „Kindeke, mijn Demophoón, wat hult u
 die vreemde in den vuurgloed,
 Mij zoo klagelijk wee en droevigen
 kommer berok'nend!”
 250 Zoo nu sprak zij en weende; — haar hoorde
 de heil'ge godin en,
 Hevig toen toornend, zette de schoon-
 omkranste Demeter
 't Kindeke-lieve, nog onverwacht in
 de woonsteê geboren,
 Neêr met de heilige handen — van waar zij
 zat — op den vloer, en
 Buiten den laaienden gloed, en van harte
 verschrikkelijk toornend,

- 255 καὶ ὁ ἄμυνός προσέειπεν ἐϋζωνον Μετάνειραν
 Νήϊδες ἀνδρωποιοί, ἀφραδίμονες οὐτ' ἀγαθοί
 αἶσαν ἐπερχομένου προγνώμεναι οὔτε κακοί
 καὶ οὐ γὰρ ἀφραδίησι τέης νήεστον ἀδόδιης.
 ἴστω γὰρ θῆων ὄρκος, ἀμείλικτον Στυγὸς ὕδωρ,
 260 ἀθάνατον κέν ται καὶ ἀγήραον ἦματα πάντα
 παῖδα φίλον παύσασθαι καὶ ἀφθίτον ὠπασσάμεναι
 νῦν δ' οὐκ ἔσθι', ὅς κεν θάνατον καὶ κήρας ἀλύξαι
 τιμὴ δ' ἀφθίτος αἶεν ἐπέσσεται, οὐνεκα γούνων
 ἡμετέρων ἐπέβη καὶ ἐν ἀγκυλίσσιν ἵαυσεν.
 265 ὠρήσιν δ' ἄρα τοῦγες, περιπλομένων ἐνναυτῶν,
 παῖδες Ἐλευσινίων πόλεμον καὶ φύλοπιν αἰνέειν
 αἶεν Ἀθηναίοισι συνάξουσ' ἦματα πάντα.
 εἰμὶ δὲ Δημήτηρ τιμάοχος, ἥτε μέγιστον
 ἀθανάτοισι διηγοῖσθαι ὄναρ καὶ χάριμα τέτυκται.
 270 ἀλλ' ἄγε μοι νηὶν τε μέγαν καὶ βωμὸν ὅπ' αὐτῷ

- 255 Sprak zij terstond tot Metaneira, de
 heerlijk-omgorde:
 „Dòm zijn de menschen en onbedachtzaam:
 ze weten te voren
 Nòch van het goede, dat ze zal naadren,
 nòch van het kwade!
 Gij nu waart in uw onverstand wel
 heerlijk verbijsterd:
 Dàt toch weet' de onverbidd'lijke Styx,
 waar de goden bij zweren:
 260 Eeuwig leven en eeuwige jonkheid
 alle de dagen
 Hadde ik uw jongen bereid, en blijvenden
 roem hem geschonken...
 Nù echter is hem de dood, het noodlot,
 niet te vermijden...
 Doch zijn roem zal eeuwig wezen,
 dewijl 'k op de knieën
 Nam uwen jongen zoon, wijl, sluim'rend, hij
 lag in mijn armen —
 265 Maar, zoo tot zijnen tijd de jaren
 zijn onmegeewenteld,
 Zullen de zonen Eleusis' in oorlog en
 hevigen krijgsschreeuw
 Strijden verwoed met Athene, gestadig,
 alle de dagen....
 Want nu wèet dan: ik ben Demeter, hoog-
 roemrijk, die 't meest èn
 Goden èn menschen in schoone droomen en
 vreugde doe deelen;
 270 Dat me — wel aan! — dan een tempel, groot, en
 een altaar ook bouwe

τευχόντων πᾶς διημος ὑπαί πολιν αἰπύ τε τειχός,
καλλυχόρου καθύπερθε, ἐπὶ προῦχοντι κολωνῷ.
ῥογία δ' αὖτις ἐγὼν ὑποθήσομαι, ὧς ἄν ἔπειτα
εὐαγέως ἔρδοντες ἐμὸν νόον ἰλάνοισθε.

275 “Ὡς εἰποῦσα θεία μέγεθος καὶ εἶδος ἄμειψε,
γῆρας ἀπωσαμένη, περὶ τ' ἀμφὶ τε κάλλος ἄγρο·
δομῇ δ' ἡμερόεσσα θυγέεντων ἀπὸ πέπλων

οκίδνατο, τῆλε δὲ φέρυγος ἀπὸ χροὸς ἀθινατοιο
λάμπτε θειῆς, ἕανθα δὲ νόμαι κατενήνοθεν ὤμους,
280 αὐγῆς δ' ἐπλήσθη πυκινὸς δόμος, ἀστεροπυγὸς ὧς·

βῆ δὲ διὰ μέγας τῆς δ' αὐτῆς γούνατ' ἔλυντο,
διηρὸν δ' ἄφθογγος γένετο χροόνον, οὐδέ τι παίδος
μνήσαστο τηλυγέτοιο ἀπὸ διατίδου ἀελέσθαι.

285 τοῦ δὲ κασίγνηται φωνήν ἐδάκουσαν ἔλαιν' ἦν,
καὶ δὲ δ' ἄρ' ἀπ' εὐστομάτων λεγέων θόρον ἦ μὲν ἔπειτα
παῖδ' ἀνὰ χερσὶν ἔλθοῦσα ἔψ' ἐγκάτθετο κόλπῳ·

Héél het volk daar beneden de stad en
haar steil-hooge muren,
Boven de schoone landouwen op hoog-
zich-heffenden heuvel;
Feesten dan zal ik zèlf u leeren, opdat
ge in de toekomst,
Offerend heilig en rein, mijn wrokende
harte verzoent weêr.”

275 Zoo toen sprak de godinne en wisselde
in grootte en verschijning,
Vàn zich schuddend den ouden schijn; — en van
schoonheid omschitterd,
Geuren vol zachte bekoring van de
offer-rokige kleed'ren
Spreidde ze, en verre glansde de gloed
van der eeuw'ge godinne
Blanke huid, en blond overgolfden
heer haren de schouders.
280 Schittering vulde de hechte zaal, als
ware 't van bliksem —

Vóort toen schreed zij de woon uit — En haar
plots' zwikten de knieën;
Stom daar stond zij heel langen tijd en
dacht aan het jongske,
't Laat-geborene, niet, om óp van den
vloer het te heffen;
Doch de zusteren hoorden zijn stemm'ke, zijn
klaag'lijk geschrei, en
285 Op van de donzig-gespreide bedden toen
ijlden ze, en de ééne
Hief het kindke in de armen, het vijfende
zacht aan den boezem,

ἦ δ' ἄρα πῦρ ἀνέκαι' ἦ δ' ἔσσυτο πόσος ἀπαλόϊοι,
μητὲρ' ἀναστήσουσα θυώδεος ἐκ θαλάμοιο.

ἀγρόμεναι δέ μιν ἀμφὶς ἐλδύσον ἀσπαίροντα
290 ἀμφογαραπάζόμεναι· τοῦ δ' οὐ μείλισσέτο θυμὸς
χειρότεραι γὰρ δὴ μιν ἔχον τροφοὶ ἦδὲ τιθήναι.

Αἱ μὲν παννύχιαι κυδῶν ἐλάσκοντο,
δείματα παλλόμεναι· ἅμα δ' ἦοι φαινομένην
εὐρυβίη Κελεῶ νημερτέα μυθήσαντο,
295 ὥς ἐπείτελλε θεῶ, καλλιτέφανος Δημήτηρ.

αὐτὰρ ὄγ' εἰς ἀγορὴν καλῆσας πολυτεφίονα λαὸν
ἦνωγ' ἦνκόμῳ Δημήτρεϊ πίονα γῆν
ποιῆσαι καὶ βωμὸν ἐπὶ προὔχοντι κολώνῳ.

οἱ δὲ μάλ' αἰψ' ἐπίθοντο καὶ ἔκλυον αὐδήσαντος,
300 τεύχον δ', ὥς ἐπείτελλ'· ὁ δ' ἀέξετο δαίμονος αἴσῃ·
αὐτὰρ ἐπεὶ τέλεισσαν καὶ ἐρώγησαν καμάρτοιο,
βάν δ' ἦμεν οὔκαδ' ἔκαστος· ἀτὰρ ξανθήν Δημήτηρ

d' Andere ontstak er het vuur, en heên
op de tengere voetjes
Snelde de derde om moeder te wekken
van 't geurige leger;
Samen nu wuschen zij, staande rondomme,
den spartlenden jongen,

290 Sussend in teeder gekoos... toch kwam er
geen vrede in zijn hartje;
Waarlijk! het waren den jongen ook minder-
bedreven verzorgsters —

Heel den nacht toen poogden zij d' hooge
godin te verzoenen,
Hui' rend van heilige vreeze; en vroëg, bij
het gloren des uchtends,
Zeiden ze aan Keleos, heerschend alom, ten
volle de waarheid:

295 Hoe de godinne beval, de schoon-
omkranste Demeter —
Hij toen riep in verga'd' ring, van heinde en
van verre, zijn volk, en
Gaf het bevel der schoon-gelokte
Demeter een tempel,

Heerlijk, en altaar te bouwen op hoog-
zich-heffenden heuvel;

Dezen nu lieten zich snel overreden,
verhoorden zijn stem en
300 Bouwden, gelijk hij beval: en 't groëide van
godd'lijke zeeg'ning.

Toen zij den bouw nu hadden voltooid en van
zwoegen weêr-rustten,
Gingen zij allen naar de eigen woon, en
de blonde Demeter

- ἐνθα καθεζομένη μακάρων ἀπὸ νόσφιν ἀπάντων,
 μέμνε πόθῳ μινύθουσα βαθυζώνοιο θογαυρός.
 305 αἰνότατον δ' ἐνναιῦτὸν ἐπὶ χθόνα πολυβότειραν
 πόλινδ' ἀνθρόποις καὶ κύντατον, οὐδέ τι γαῖα
 σπέρμ' ἀνλεί· κρύπτεται γὰρ ἐυστέφανος Δημήτηρ.
 πολλὰ δὲ καμπύλ' ἄροτρα μάστιγ βόεσς εἰλκον ἀρόραις
 πολλὸν δὲ κρεῖ λεικὸν ἐτώσιον ἔμπτεσε γαίῃ.
 310 καὶ νύ κε πάμπαν ὄλεσσε γένος μερόπων ἀνθρόπων
 λυμὸς ὑπ' ἀργαλῆης, γερῶν τ' ἐρεκιδέα τυμὴν
 καὶ θυσίων ἤμερσεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντας,
 εἰ μὴ Ζεὺς ἐνόησεν ἔῳ τ' ἐφράσσατο θυμῷ.
 Ἴριν δὲ πρῶτον χρυσόπτερον ὤρσε καλέσσαι
 315 Δῆμητρ' ἡύκομον, πολυήρατον εἶδος ἔχουσαν.
 ὧς ἔφαθ'· ἥ δὲ Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίῳ
 πείθετο καὶ τὸ μεσηγυρὶ διέδραμεν ὠκα πέδεσιν.
 ἔμετο δὲ πολυέθρον Ἑλευσίνος θυσέσσας,

- Zette daarbinnen zich neder, van alle
 de goden wél ver, en
 Wijde er, kwinend van heimwee naar
 't hoog-omgordelde meisje;
 305 Schriklijk een jaar toen over de landen
 — toch voedend zoo velen —
 Zond zij den menschen, en wrêd was 't allen:
 geen zaadjies ontreen
 d'Aarde, wíjl ze alle verdook de schoon-
 omkranste Demeter:
 Vucht'loos doorgroeven nu de ossen met bochtige
 ploegen den akker,
 Vruchteloos viel er gestaâg de blanke gerst
 in de voren....
 310 Waarlijk nu had ze 't sprekend geslacht der
 menschen gedoemd ten
 Dood van pijnenden honger, zóó de eere
 van heerlijke gave' en
 Offers benemend den goden, Olympos'
 paleizen bewonend....
 Zoo niet Zeus het hadde begrepen
 in diepe overpeinzing:
 Iris eerst zond hij, de goudig-gevlengelde, om
 bij zich te onbieden
 315 Heerlijk-gelokte Demeter, zoo velen
 geliefd van verschijning.
 Sprak hij, en Kronos' zoon, den donker-wolkigen
 Zeus, dien
 Was ze gehoorzaam: door-ijlde de ruimte
 met reppende voetjes.
 Snél zoo kwam ze in de stede, in het offer-
 rokig Eleusis,

εὗρεν δ' ἐν νηϊ Δημήτερα κοινόν περλον,

320 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Δήμητερ, καλέει σε πατήρ Ζεὺς ἄφ' ὅτε εἶδ' ὧς

ἐλθέμεναι μετὰ φθλᾶ θιζῶν ἀειγνετάων.

ἀλλ' ἴθι, μηδ' ἀπέλυστον ἐμὸν ἔπος ἐκ Διὸς ἔστω.

“Ὡς φάτο λισσομένη· τῆς δ' οὐκ ἐπεπέθετο θυμός.”

325 αὐτίς ἔπειτα πατήρ μάκαρας θιζούς αἰὲν ἐόντας

πάντας ἐπιπροΐαλ' ἀμοιβηδὺς δὲ κίοντας

κίλησσαν καὶ πολὺὰ δίδον περικαλέα δῶρα,

τυμὰς θ', ἃς κεν ἔλαιοτο μετ' ἀθανάτοισιν ἐλέσθαι·

ἀλλ' οὐτίς πείσσαι δύναιτο φρένας ἧδὲ νόημα

330 θυμῷ χλωμένῃς· στερεῶς δ' ἧγνάνετο μύθους.

οὐ μὲν γάρ ποτ' ἔφασκε θυώδεος Οὐλύμπιοιο

πρην γ' ἐπιβήσεσθαι, οὐ πρὶν γῆς καρπὸν ἀγῆσειν,

πρὶν ἴδ' οἱ δ' φθαλμοῖσιν ἐγὼν εὐώπιδα κοῦρην.

Ἀδῶρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε βαρὺν τυπος εὐρύοπα Ζεὺς,

Vond er in haren tempel Demeter

in somber gewaad, en

320 Sprekend haar toe, toen zeide zij haar
de gevlengelde woorden:

„U, Demeter, noodt vader Zeus, wèl

Weder te komen bij 't kroost der goden,
voor eeuwig geboren;

Wil dus komen, dat on vervuld Zeus' woord
mij niet weze.”

Zóó nu sprak zij al fleemend; doch haar
overreedde ze 't hart niet —

325 Weder toen zond hij zijn zaligen uit,
zijn eeuwige goden,

Alle, den een na den ander; en komend
in wiss'lende volging,

Noódden zij haar, en vèle, boden ze,
en schoóne geschenken:

Eere-geschenken, die ze onder de goden zou
wenschen te ontvangen —

Geen evenwel vermocht te vernurwen het
hart en den geest der

330 Hevig-vertoornde, en stug be-weigerde
ze alle de woorden:

Éér toch — zeide zij — zou ù zij den offer-
geur'gen Olympos

Nimmer bestijgen, noch zouden er vruchten
de velden ontrijzen,

Vóór zij met de oog'en heur dochter — zoo lief
van gelaat — weér aanschouwde.

Toen nu Zeus, dof-dond'rend en oogend van
verre, dit hoorde,

335 εἰς Ἴφρεβος πέμψε χρυσόρραπιν Ἄρρειφόντην,
 ὄφρ' Ἀΐδην μαλακοῖσι παραφάμενος ἐπείεσσιν
 ἄγγυ' ἰν Περσεφόνειαν ὑπὸ ζόφου ῥέφοντος
 ἐς φάος ἐξαγάγοι μετὰ δαίμονας, ὄφρα ἔμῃ τηρ
 ὄφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα μεταλλήξειε χόλοιο.

340 Ἑρμῆς δ' οὐκ ἀπίθησεν, ἄφαρ δ' ὑπὸ κεύθια γαίης
 ἐσσυμένως κατόρους, λιπὼν ἔδος Οὐλύμποιο.
 τέτμε δὲ τὸν γε ἄνακτα δόμων ἔντοσθεν ἐόντα,
 ῥῆμενον ἐν λεχέσσι σὺν αἰδοίῃ παρακοίτῃ,
 πολὺ δ' ἀεκαῶμένῃ μητρὸς πόθῳ· ἥ δ' ἔτ' ἀτλήτων
 345 ἔργοις ἀθιανάτων μακάρων μητίεατο βουλῇν.

ἀρχοῦ δ' ἰσχυόμενος προσέφη κρατὺς Ἄρρειφόντης·
 „Αἰδη κυανοχαίτα, καταφθιμένοισιν ἀνδασων,
 Ζεὺς με πατήρ ἤνωγεν ἀγγυ' ἰν Περσεφόνειαν
 ἐξαγαγεῖν Ἴφρεβουσι μετὰ σφέας, ὄφρα ἔμῃ τηρ
 350 ὄφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα χόλου καὶ μῆνος αἰνῆς

335 Zond hij ter helle, met gouden staf, den
 Dooder-van-Argos,
 Dat hij Hades zoude overreden met
 vleiende woorden:
 Reine Persephoneia zijn rijk van
 sombere neev'len
 Uit te geleiden tot lichten dag bij de goôn, —
 dat de moeder,
 't Dochterke aanschouwend met de oogen, van
 hevig te toornen bedare.

340 Hermes was hem gehoorzaam, schoot snèl in
 het diepe der aarde
 Neder in stormende vaart, vèr-latend zijn
 woon op Olympos;
 Vond er den machtigen koning, binnen zijn
 woning verwijlend,
 Op zijn sponde gezeten, zijn schromende
 gade terzij, die
 Immer nog mokte en naar moeder verzuchte, en
 tegen den dwang der
 345 Machtige en zalige goden zòn nog
 op sluwe berading.
 Nader getreden toen sprak de krachtige
 Dooder-van-Argos:
 „Hades, donker-gelokte, hier heerschend
 over de dooden,
 Zeus, aller vader, gelast me uw wonder-
 liev' Persephoneia
 Heen te voeren, dit duister uit, tot de goôn, —
 dat de moeder
 350 Haar met de oogen aanschouwend, heur toorn
 en gruwbare wraakzucht

ἀθανάτοις παύσεις· ἐπεὶ μέγα μύθεσσι ἔργον,
 φθίῃσι φῦλ' ἀμεινῆνά χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
 σπέρμ' ὑπὸ γῆς κρύπτουσα, καταφθινύθουσα δὲ τιμὰς
 ἀθανάτων· ἢ δ' αἰνὸν ἔχει χόλον, οὐδὲ θεοῖσι
 355 μίσγεται, ἀλλ' ἀπάνευθε θυώδεος ἔνδοθι νηοῦ
 ἦσται, Ἐλευσίνος κρῖναν πτολίεθρον ἔχουσα.

“Ὡς φάτο· μέδισσεν δὲ ἄναξ ἑνέσρων Ἀΐδωνος
 ὀφρύσιν, οὐδ' ἀπίθῃσε Διὸς βασιλῆος ἑφεσμήϊς.
 ἔσσυμένως δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι Περσεφονείῃ·

360 “Ἐρχεο, Περσεφόνη. παρὰ μητέρα κυανόπεπλον,
 ἦπτον ἐν στήθεσσι μένος καὶ θυμὸν ἔχουσα·
 μηδὲ τι θυσιόμηναι λίην περιώσιον ἄλλων.
 οὗτοι ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικλῆς ἔσοσσι· ἀκρίτης,
 αὐτοκασίγνητος πατρός Διός· ἐνθα δ' ἐοῦσα
 365 θεσπόμεναι πάντων, ὀπόμεναι ζῶσι τε καὶ ἔρπει,
 τιμὰς δὲ στήθεσσι μετ' ἀθανάτοισι μερίστας.

Over de goden bedaren doe: want
 schrikkelijk zint zij
 Doød te hong'ren het weerlooze kroost der
 menschen op aarde,
 't Zaad in den akker verduikend, zóó dreigend
 den goden te rooven
 d' Eerebewijzen — want schrikkelijk wrokt ze
 en onder de goden
 355 Voëgt zij zich niet, doch vèrre — in offer-
 rookigen tempel —

Is ze gezeten, Eleusis, de steenige
 stede, beheerschend.”

Sprak hij, en zachtkens lachte de koning
 der dooden, Aidoneus,

Wippend de wenkbrauw, en leende gehoor wel
 aan koning-Zeus' woorden;

Snel toen beval hij zijn Persephoneia,
 de teeder-gezinde:

360 „Keer dan, Persephoneia, naar moeder, die,
 somber-omsluierd,

Moederlijk-teêr in den boezem liefde en
 verlangen u koestert;

Wil er niet al te droevig treuren in
 ijdel geweeklaag:

Geenszins zal ik u onder de goden onwaardig
 een man zijn,

Ik, de broeder van vader Zeus; zoo ga
 dan en ginder

365 Zult gij het al overheerschen, wat leven
 heeft en beweging;

Eere zal men u bieden, onder de goden,
 de hoogste, en,

των δ' ἀδινησάντων τίσις ἔσσεται ἡμῶτα πάντα,
οἳ κεν μὴ θυσίαισι τεὸν μένος ἰλάσκωνται,
εὐαγέως ἔρδοντες, ἐναίσιμα δῶρα τελοῦντες.

370 “Ὡς φάτο· γῆθησεν δὲ περίφρων Περσεφόνηα,
καρπαλίμως δ' ἀνόρουσ' ὑπὸ χάρματα· ἀνὰ δ' ὄγ' Ἀΐδης
ῥοιῆς νόκνον ἔδωκε φαγεῖν μελινθέα, λάθρη
ἄμφοι ἐνωμύσας, ἵνα μὴ μένοι ἧματα πάντα
αὐθι· παρ' αἰδοίῃ Δημήτρει κυανοπέτλῳ.

375 ἴππους δὲ προπάροιθεν ὑπὸ χροσέοισιν ὄχεσφιν
ἔντυεν ἀθανάτους πολυστημάντωρ Ἀΐδωνεύς.
ἥ δ' ὀχέων ἐπέβη, παρὰ δὲ κρατὺς Ἀργειφόντης
ἧνία καὶ μάστιγα λαβὼν μετὰ χερσὶ φίλῃσι.
οὐε διὰ κ' μεγάρων· τὸ δ' οὐκ ἀκοντα πέτεσθ' ἤγν.
380 βίμψα δὲ μακρὰ κέλευθα διήγυσαν· οὐδὲ θάλασσα
οὐθ' ὕδωρ ποταμῶν οὐτ' ἄγκυα παύσεντα
ἴππων ἀθανάτων οὐτ' ἄγκυες ἔσχεθον ὀρμηγῇ,

Wie u beledigen, zal mijn eeuwige
wrake vervolgen...
Zoo zij met offers niet uw toornend
harte verzoenen,
Offerend heilig en rein en voegende
gaven u schenkend.”

370 Zoo nu sprak hij, en 't jùbelde in
schrander Persephoneia:
Ras kwam zij opgerezen van vreugd; — doch
Hades intusschen
Gaf haar een honing-zoo-zoeten granaatappel-pit
in den mond, die
Heim'lijk haar weér-lokte... opdat zij niet blijven
zoude alle de dagen
Ginder bij de eerbiedwaarde Demeter,
somber-omsluierd —
375 Voren-onder den louter-gouden,
glanzenden wagen
Spande zijn eeuwige paarden de velen-
gebiedende Aidoneus;
Zij toen besteege hem, en mède de krachtige
Dooder-van-Argos:
Teugels en zweep in beide zijn handen toen
nam deze en, sturend,
Liet hij ze rennen, uit-ten-paleize, en ze
vloegen gewillig;
380 Snel zoo waren de lange wegen volcindigd;
de zee niet,
Nòch het water der stroomen, nòch gras-
begroeide valleien
Stuitten — noch heuvelen ook — de godd'lijke
paarden in vaart, doch

ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶων βαθὺν ἡέρα τέμνον ἰόντες.

στῆσε δ' ἄγων, ὅθι μίμνεν ἐυστέφανος Δημήτηρ,

385 νηοῖο προπάρουθε θυώδεος ἥ δὲ ἰδοῦσα

ἦξ', ἥντε κέμματος ὄρος κάτω δάσκιον ὕλη.

Περσεφόνη δ' ἐτέρω * * * *

μητρὸς ἐῆς κατ * * * *

ἀλτο θέειν * * * *

390 τῆδε * * * *

ἀ * * * *

* * * *

τέκνον, μὴ βᾶ τι μ * * * *

βρόμης; ἐξῷδι * * * *

395 ὧς μὲν γάρ κε νέουσ * * * *

καὶ παρ' ἐμοὶ καὶ πατρὶ κελαινεφεῖ Κρονίωνι

ναεταῖοις πᾶντες τετυμένη ἀθανάτοισι.

εἰ δ' ἐπῶσσω, πάλιν αὖτις ἰοῦσ' ὑπὸ κελύεσσιν ῥαίης

Boven er òver, doorsneden zij, ijlend, de

Stil trok de menner, waar wijde de schoon-
hoogere lucht en....

385 Vóór haren offer-geurigen tempel — en
omkranste Demeter

Ijide zij toè, lijk een ree van de bergen, door
toen ze 't ontwaarde,

Persephoneia ten and're * * * *
bosschen, vol schaduw.

Moeder terzijde * * * *

Kwam met een sprong geloopt * * * *

390 Haar * * * *

* * * *

* * * *

„Kindeke, nièts toch * * * *

Spijzen? O, zeg * * * *

395 Dàt gij, nu wederkeerend, * * * *

Dat ge met mij en met Zeus, den donker-
wolkigen vader,

Saâm moogt wonen in hooge vereering bij
alle de goden

Zoo ge evenwel iets nuttet . . . dan, keerend weêrom
onder de aarde,

οἰκίησεις ὤρων τρίτατον μέρος εἰς ἐνιαυτὸν,
 400 τὰς δὲ δῦν παρ' ἐμοί τε καὶ ἀλλοῖς ἀθανάτοισιν.

ὁππότε δ' ἀνθῆαι γαί' εὐώδεις ἐισαίνοισι
 παντοδαποῖς θάλλει, τόθ' ὑπὸ ῥόφου ῥέροντος
 αὖτις ἄνει μέγα θάυμα θεοῖς θνητοῖς τ' ἀνθρώποις.

* * *

καὶ τίνι σ' ἐξαπάτησὲ δόλῳ κρατερὸς Πάυδεργμων;

405 Ἦν δ' αὖ Περσεφόνη περικαλῆς ἀντίον ἦδ' αὖ

Τοιγὰρ ἐγώ σοι, μήτερ, ἐρῶ νημερέα πάντα

εὐτέ μοι Ἑρμῆς ἦλθ' ἐριούριος ἄγγελος ὠκὺς

παρ' πατέρος Κρονίδαο καὶ ἄλλων οὐρανίωνων,

ἐλθεῖν ἐξ Ἑρέβους, ἵνα μ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῖσα

410 λήξαις ἀθανάτοισι χόλου καὶ μῆνιος ἀνῆς,

αὐτὴν' ἐγὼν ἀνδρὸς ὕπνῳ χάρματα' αὐτὰρ δ' ἰάθρη

ἐμβαλέ μοι ῥοιῆς κόκκον, μελιγῆδ' ἐδωδῆν,

ἄκουσαν δὲ βίη με προσγνάγκασσε πάσασθαι.

Zult gij er wonen het derde deel van
 400 d'Ov'rige deelen, beide, bij mij en bij
 de tijden des jaars, en
 de andere goden:

Wen dan de aarde in liefelijk-geurende
 bloemen van lente,
 Menigvuldig, ontbloeit, dan heen uit
 uw nevelig duister
 405 Zult ge weér rijzen tot machtig wonder
 voor goden en menschen.

* * *

Doch hoe wist u in list te verlokken de
 machtige heerscher?"

405 Haar toen zeide ten antwoord de
 schoone Persephoneia:

„Zeker zal ik u, moeder, zeggen de
 waarheid ten volle:

Toen mij Hermes, de nuttige dienaar, de
 rap-vlugge bode,

Namens onz' vader Kronos' zoon en de
 andere goden

Kwam uit den duist'ren geleiden; — dat gij,
 met uw oog en mij ziende,

410 Lüwen deelt over de menschen uw toorn en
 gruwbare wraakzucht,

Snel overeind toen rees ik terstond van
 vreugde, doch heim'lijk

Wierp hij me — als honing zoo zoet — een granaat-
 appel-pit in den mond en

Dwóng mij (ik wilde, och! ik wist het niet) die
 spijze te nutten —

- ὥς δέ μ' ἀναρπάξας Κρονίδεω πυκινὴν διὰ μῆτιν
 415 ὄχρετο, πατρός ἐμοῖο, φέρων ὑπὸ κέθρα γαίης,
 ἔξερέω, καὶ πάντα διψήσομαι, ὥς ἐρπύλλεις.
 ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἀν' ἡμερτὸν λειμῶνα,
 Δευκίπτῃ Φαινώ τε καὶ Ἠλέκτρῃ καὶ Ἰάνθῃ,
 καὶ Μελίτῃ Ἰάχῃ τε Ποδείᾳ τε Καλλιρόῃ τε,
 420 Μηλόβοσις τε Τύχῃ τε καὶ Ἐκυρόῃ καλυκώπῃς,
 Χρυσῆϊς τ' Ἰάνειρά τ' Ἀκαστῇ τ' Ἀδμήτῃ τε,
 καὶ Ποδόπτῃ Πλουτῷ τε καὶ ἡμερόεσσα Καλυψῷ,
 καὶ Στυῖ Οὐρανίῃ τε Ταλαξιδόρῃ τ' ἐρατεινῇ,
 425 παίζομεν ἥδ' ἀνθεα δρεπομεν χεῖρες ἑρόεντα,
 μίγδα κρόκον τ' ἀγανὸν καὶ ἀγαλλίδας ἥδ' ὕακινθον,
 καὶ βοδέας κάλυκας καὶ λείρια, θάυμα ἰδέσθαι,
 * νάκυσσόν θ', ὅν ἔφυζ', ὥσπερ κρόκον, εὐρεία χθών.
 αὐτὰρ ἐγὼ δρεπόμην περὶ χάριματι γαῖα δ' ἔνερθε
 430 χύσσειεν τῇ δ' ἔκθιτορ' ἀναξ κρατερὸς Πτολιδέγγμων.

- Hoe nu Hades me roofde door de ondoor-
 zienbare list van
 415 Vader Zeus, en me voerde diep onder
 de wegen der aarde,
 Zal ik u zeggen en wijder verklaren, gelijk
 gij verlangt nu:
 Allen te zamen met velen, zoo speelden we
 in lieflijke weide:
 Leukippe en Phaino en Electra en
 Ianthé,
 En Melite, Rhodeia, Kallirhoë
 en Iache,
 420 Melobosis en Tyche, Okyrhoë, bloemig
 van oogén,
 Ianeirha, Akaste en ook Chryseis,
 Admete,
 Rhodope en Plouto en ook de
 lieve Kalyпсо,
 Styx en Ourhanië en Galaxaurha,
 bevallig,
 425 Speelden we en plukten de lieflijke bloemen
 met beide onze handen:
 Samen en glanzende krokus' en lisschen
 en hyacinthen,
 Rozenknopies en lelie's, wonderlijk-schoon
 om te zien, — en
 Ook één narcis, glanzend als krokus, der
 aard-wijd ontsproten;
 Ik toen plukte zoo blij, zoo blij tot
 de aarde daaronder
 430 Opengapte en te voorschijn sprong
 de machtige heerscher:

βῆ δὲ φέρων ὑπὸ γαῖαν ἐν ἄρμασι χρυσείοισι
 πόλιν ἀεκαζομένην ἐβόησα δ' ἄρ' ἔσθ' α φωνῇ.
 ταῦτά τοι ἀγχυμένη περ ἀληθία πάντ' ἀγορεύω.

“Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσα

435 πόλιν ἀμάλ' ἀλλήλων κραδίην καὶ θυμὸν ἱάνον
 ἀμφαγαπαζόμεναι ἀχέων δ' ἀπεπαύετο θυμός.
 γηθοσύνας δ' ἐδέχοντο παρ' ἀλλήλων ἔδιδόν τε.
 τῇσιν δ' ἔγγυθ' ἐν ἧλθ' Ἑκάτη λυπαροκοήδαιμος
 πόλιν ἀδ' ἄρ' ἀμφαγάπησε κόρη γ' Ἀγμήτερος ἄγγ' ἣν
 440 ἔκ τοι οἱ πρόπολος καὶ ὀπάων ἔπλεε ἄνασσα.

ταῖς δὲ μετ' ἄγγελον ἦκε βαρύντυπος εὐρύοπα Ζεὺς
 ‘Ρεήην ἧύκομον, Ἀγμήτερα κυανόπεπλον
 ἀξέμεναι μετὰ φῶλα θείων, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς
 δωσέμεν, ἅς κεν ἔλθοιτο μετ' ἀδιανάτοις θεοῖσι.

445 νεῦσε δὲ οἱ κούρην ἔτεος περικτελόμεναιον
 τῇ γ' ἐριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ ζόφον ἦερόεντα,

Onder den grond weder dook hij en voerde op
 zijn wagen van goud mij
 Mède — of ik worstlend me weerde ook en
 riep met gillende stemme —
 Ζόό nu, al voelde ik mij droef, zóó zeide ik ten
 volle u de waarheid.”

Toen dan bleven zij héél den dag, beide
 één in bezieling,

435 Eindeloos voort elkander in geest en in
 harte verheugend,
 Innig elkander omhelzend.... van smarten her-
 rustte de ziel, en
 Liefde genoten zij blijde en liefde schonken
 zij wèder —
 Haar schreed Hekate naderbij met
 glanzenden hoofdband;
 Lang omhelsde zij teér Demeter's
 zuivere dochter,

440 Wyl haar de koningin eens diende
 en medegeleidde —
 Dezen toen zond — als bodinne — dof-dond'rend en
 oogend van ver, Zeus;
 Rheia, de schoon-gelokte, om Demeter, in
 somber gewaad, weér

Tot der goden kroost te geleiden — en
 eere beloofde
 Zeus haar te geven, gelijk ze 't verlàngen zoude
 onder de goden;

445 Knikkende gaf hij heur dochter van 't omme-
 went'lende jaar één
 Derde gedeelte te leven beneden in
 't nevelig duister,

- τὰς διὲ δῖόνω παρὰ μητρὶ καὶ ἀλλοῖσι ἀθανάτοισιν.
ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσε θεᾷ Διὸς ἀγγελιάων.
ἔσσυμένως δ' ἦλξε κατ' Οὐλύμπουιο καρήνων,
450 εἰς δ' ἄρα Πάριον ἔξε, φερέσβιον οἰθάρ ἀρούρης
τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότε γ' οὔτι φερέσβιον, ἀλλὰ ἔκρηλον
εἰστήκει πάναφυλλον ἔκλυθε δ' ἄρα κρὶ λευκὸν
μήγεσε Δῆμητρος καλίσφουρον· αὐτὰρ ἔπειτα
μέλλεν ἄφαρ ταναοῖσι κομήσειν ἀσταχύεσσιν,
455 ἦρος ἀεξομένοιοι, πέδιφ' δ' ἄρα πτόνες ὄγμοι
βρισήμεν ἀσταχύων, τὰ δ' ἐν ἐλλεδανοῖσι θεδέσθαι.
ἐνθ' ἐπέβη πρῶτιστον ἀπ' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο·
ἀστασίως δ' ἰδὼν ἀλλήλας, κελάρηντο διὲ θυμῷ.
τῇν δ' ὠδε προσέειπε Πέη λαπαροκρήδεμνος·
460 Δεῦρο τέκος, καλέει σε βαρύντυπος εὐρύππα Ζεὺς
ἐλθέμεναι μετὰ φῦλα θείων, ὑπέδεκτο διὲ τιμᾶς
δωσέμεν, ἥς κεν ἔλαιο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.

- d'O'rige deelen, beide, bij moeder en
de andere goden —
Zoo sprak Zeus; en ze was gehoorzaam,
de heilige bodinne:
Ijings schoot zij neder vanaf de
Olympische kruinen,
450 Daalde over Rharhion neêr: een vruchtbare
en voedende bouwgrond
Vroeger, doch dor en vruchten-loos toen,
wjl neder — als dood — lag,
Alwat er groeide eens en bloeide, en verdoken
de blanke gerst bleef,
Naar de van voeten schoone Demeter be-zon
't ware tijd nu,
Dat alreê daar de landen van puntige
aren ver-ruigden,
455 Zwellend van lente; dat dra in den grond weêr
de vocht-vette voren
Zwaar-stijf stonden van aren . . . met stroovlechten
saâm ze te binden —
Daâr toen daalde zij neêr uit de rust'loos-
deinende lucht, en
Blijde zagen ze elkander weder, van harte
verheugd, en
Zóó sprak Rheia, met glanzenden hoofdband,
tot dochter Demeter:
460 „Kom, mijn kind, want Zeus, dof-dond'rend
en oogend van verre,
Noodt u wêder bij 't kroost der goden, en
eere belooft hij
U te schenken, gelijk ge verlangen zoudt
onder de goden;

νευσε θε σοι κουρην ετεος περιτελλομενοιο
την τρυατην μεν μοιραν υπο ζωφον ηερθεντα,

465 [τας δε θυω παρα σοί τε και αλλοις] αθανάτοισιν.

ως τοι υπεστη εσοθαι· εγ δ' επένευσε κάρητι.

αλλ' ιθι, τέχνον ξμδν, και πέθεο, μηδέ τι λήην

αζηχες μεέαινε κελαινεφεϊ Κρονίωνι.

αΐψα δε καρπὸν ἀεξε φερέσβιον ἀνθρωποιου.

470 "Ως εφατ'. ουδ' ἀπλήθυνεν εὐστέφαναος Δημήτηρ·

αΐψα δε καρπὸν ἀνήκεν ἀρουράων ἐριβώλων.

πῶσα δε φύλλοισιν τε και ἄνθεισιν εὐρεΐα χθών

ἐβρις· ἥ δε κιοδσα θειμοστοπόλοισ βασιλεύσιν

δειξε, Τριπτολέμῳ τε Διοναί τε πληξέπτηῳ,

475 Εὐμόλοπου τε βίῃ Κελεῶ θ' ἡγήτορι λαών,

δρηγομοσύνην θ' ἱερῶν, και ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν,

σεμνά, τά τ' οὐτως ἐστι παρσεξέμεν, οὔτε πυνθέσθαι,

οὔτε χανειν· μέγα γάρ τι θεων ἄρος ισχυάναει αὐδῆν.

Knikkende gaf hij uw dochter van 't omme-
went'lende jaar één
Derde gedeelte te leven, beneden,

465 d'Ov'rige deelen, beide, bij ù en bij
in 't nevelig duister:

Zóó nu klonk zijn belofte u, en hij knikte
de andere goden —

Kom dan, mijn dochter, o wees gewillig en
van hoofd, het bevest'gend;

Wrokken on-wrikbaar in toorn op donker-
wil niet te zeer, zoo

Doe weêr spoedig de vruchten wassen tot
volkigen Zeus nog;
voeding der menschen" —

470 Sprak ze, en nù gaf haar gehoor de
schoon-onkranste Demeter:

Ras ontreen de vruchten weêrom den
Ras ontrezen de vruchten weêrom den

Héél, van blaëren en bloemen, weêr werden
kluutigen akker,

Rijk overladen; — en ópgegaan tot de
wijd-omme de landen

Zeide zij aan Triptolemos, den paarden-
rechtende koon'gen,

475 En aan kracht'gen Eumolpos en Keleos,
zweeper Diokles,

Hoe zij haar offeren zouden, — en leerde hun
leider der volken,

Heilige: die 't te verzuimen niet voegt, noch
allen de feesten,

Noch te beroeren in woorden, wíjl goón-vrees
ook te doorvorschen,

de stemme weêr-dwingt wel:

480 ὁλβιος, ὃς τάδ' ὀπωπεν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων·
 ὃς δ' ἀτελής ἐσὼν, ὃς τ' ἄμμορος, οὐποθ' ὁμοίως
 αἰῶνα ἔχει φθίμενός περ ὅπῃ ζόφῳ εὐρώσεντι.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάλθ' ὑπεθήκατο δῖα θεῶν,
 βάν ῥ' ἔμην Οὐλυμπόνδε θεῶν μεθ' ὀμήγυριν ἄλλων.

485 ἔνθα δὲ ναϊτάδουσι παρὰ Διὶ τετυκκαμένῳ
 σεμναί τ' αἰδοῖαί τε μέγ' ὁλβιος, ὃν τιν' ἐκείναι
 προσφρονέως φίλωνται ἐπιχθονίων ἀνθρώπων.
 αἴψα δέ οἱ πέμπουσιν ἐφέστιον ἐς μέγα δῶμα
 Πλούτων, ὃς ἀνθρώποις ἄφενος θνητοῖσι δίδωσιν.

490 'Αλλ' ἄγ' Ἐλευσίνος θυσέσσης δῆμμον ἔχουσαι,
 καὶ Παρόν ἀμφορύτην Ἀντρωνά τε πετρήεντα,
 πότνια, ἀγλαάδωρ, ὠρηφόρε, Ἀγροῖ ἄνασσα,
 αὐτῇ, καὶ κοῖνῃ περικαλλέῃς Περσεφόνεια,
 πρόσφρονες ἄντ' ᾧδ' ἱς βίστον θυμὴρ' ὀπάσεις.
 495 αὐτὰρ ἔγω καὶ οἶο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

480 Zàlig degene, die dèze aanschouwde der
 menschen op aarde! —
 Doch die — oningewijd — haar offer-geheimen
 niet meé-viert,
 Zal, deez' zaligheid dervend, doòd zijn
 in schimmel-dof duister.

Toen dan deze alle had aánbevolen
 de hooge godinne....

Gingen zij òp, ten Olympos, tot de andere
 goden, bijéén daar —

485 Daar nu wonen zij saâm met Zeus, die
 bliks'mend verblijdt zich;
 Heilig en hoog-gevierd: wèlzalig degeen,
 dien zij beide

Goedig-geneegen, goedgunstig beminnen der
 menschen op aarde:

Dra dan zenden ze — als god voor zijn haard — in
 de hoog-ruime woon hem
 Ploutos, die rijke bezitting schenkt aan
 de sterflijke menschen.

490 Gij dan, welaan, die van geurig Eleusis het
 volk over-heerscht, èn

Over Paros, het wijd-omstroonde, over
 Antroon, het rots'ge; —
 Heilige — heerlijk van gaven, den zomer ons
 spreidend — vorstinne

Deo, gij en uw dochterke, schoone
 Persephoneia,

Wilt, goedgunstig, voor onzen zang blij
 leven ons schenken!

495 Wèder toch zal 'k u gedenken — nu peinz' ik
 op anderen lofzang.

ADDENDA.

Volgens A. BAUMEISTER:

- Vers 4: νόσφι Δημήτρος χρυσάδρου
- v. 23: οὐδ' ἀγλαόμαρτοι ἔλθειαι
- v. 87: τοῖς μεταναστεύει, τῶν ἑλλαχε
- v. 211: δεξαμένη δ' ὁδὸς ἐπέβη
- v. 272: Καλλιχόρου
- v. 345: ὀργισθεῖσα θεῶν μακάρων μνησέτο βουλῇ.
- v. 386: ἦλξ', ἦύτε μαινὰς
- v. 394: βρώμης
- v. 424: Παλλάς τ' ἐγρεμάχη καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
- en v. 477: Τριτολέμω τε, Πολυξέινω τ', ἐπὶ τοῖς δὲ Διονῶσι
 werden door BAUMEISTER uitgeworpen.
- v. 478: οὐτ' ἀγέειν